

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 01.08.2001
COM(2001) 452 definitief

2001/0176 (COD)

2001/0177 (COD)

VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de met het oog op de bestrijding en de preventie van zoönoses ten uitvoer te leggen maatregelen

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad

(door de Commissie ingediend)

VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de met het oog op de bestrijding en de preventie van zoönoses ten uitvoer te leggen maatregelen

A. SAMENVATTING

Dit verslag geeft een beschrijving van de huidige situatie betreffende de aanwezigheid van zoönoses (ziekten die van dieren op de mens kunnen worden overgedragen) en zoönoseverwekkers en zet uiteen over welke wettelijke instrumenten de Gemeenschap op dit moment beschikt om zoönoses te bestrijden. Er wordt met name ingegaan op de ervaring die is opgedaan met de tenuitvoerlegging van de wetgeving voor specifieke zoönoses. Geconcludeerd wordt dat er weliswaar vooruitgang geboekt is met de bewaking en bestrijding van zoönoses, maar dat deze maatregelen moeten worden geïntensiveerd. Met deze herziening van de huidige wetgeving wordt beoogd een systeem in het leven te roepen om zinnvollere en beter vergelijkbare gegevens over het vóórkomen van zoönoses te verkrijgen die bijvoorbeeld voor risico-evaluaties kunnen worden gebruikt. Het beleid inzake zoönosebestrijding, met name onder landbouwhuisdieren, moet zodanig worden gewijzigd dat de lidstaten verplicht worden bepaalde gemeenschappelijke streefdoelen voor het terugdringen van zoönoseverwekkers te verwezenlijken. In een nationaal bestrijdingsprogramma moet worden aangegeven met welke middelen die streefdoelen zullen worden bereikt. Ten slotte worden de gevolgen van de voorgestelde nieuwe aanpak besproken.

B. INLEIDING

Krachtens artikel 15 bis van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad van 17 december 1992 inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in producten van dierlijke oorsprong teneinde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen¹, gewijzigd bij Richtlijn 97/22/EG², moet de Commissie bij de Raad een verslag indienen over de met het oog op de bestrijding en de preventie van zoönoses ten uitvoer te leggen maatregelen. Dit verslag moet met name ingaan op:

- nieuwe voorschriften voor de rapportage van zoönoses;
- de bemonsterings- en onderzoeksmethoden in de erkende nationale laboratoria;
- de controle op salmonella's bij koppels legkippen;
- de controle op salmonella's bij vermeerderingskoppels en in mengvoerders voor pluimvee;
- eventuele maatregelen ter bestrijding van andere zoönoses dan salmonellosis.

¹ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 38.

² PB L 113 van 30.4.1997, blz. 9.

Het verslag moet vergezeld gaan van passende voorstellen betreffende zoönoses, met name in het kader van de herziening van de richtlijn. Zoals gewijzigd bij Richtlijn 97/22/EG, diende de Raad zich vóór 1 juni 1998 met gekwalificeerde meerderheid over deze voorstellen uit te spreken. Later werd Richtlijn 92/117/EEG nogmaals gewijzigd bij Richtlijn 1999/72/EG³, en werd bepaald dat de Commissie het verslag en de begeleidende voorstellen vóór 30 maart 2000 moest indienen.

Dit verslag en de beide voorstellen maken deel uit van het programma dat is vastgelegd in het witboek over voedselveiligheid (COM(1999) 719 def.) dat op 12 januari 2000 door de Commissie is goedgekeurd. Het is van essentieel belang dat de voorstellen inzake de bewaking en de bestrijding van zoönoses in overeenstemming zijn met de belangrijkste principes die in het witboek zijn vastgelegd, namelijk:

- een hoog niveau van voedselveiligheid garanderen,
- bepalen dat de verantwoordelijkheid voor de voedselveiligheid in eerste instantie berust bij de levensmiddelenbedrijven, en bij de diervoederfabrikanten en de landbouwers,
- een geïntegreerd beleid "van boer tot bord" tot stand brengen,
- traceerbaarheid mogelijk maken,
- zorgen voor transparantie, en
- uitgaan van risicoanalyse, inclusief de mogelijkheid om rekening te houden met het voorzorgsbeginsel en met andere factoren.

Dit verslag en de voorstellen waarvan het vergezeld gaat, namelijk een voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers, worden wat later ingediend dan in Richtlijn 92/117/EEG was bepaald. Daardoor heeft de Commissie echter rekening kunnen houden met het advies dat het Wetenschappelijk Comité voor veterinaire maatregelen in verband met de volksgezondheid (SCVPH) van 12 april 2000 met betrekking tot zoönoses en met het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (COM(2000) 716 def.).

³ PB L 210 van 10.8.1999, blz. 12.

C. HUIDIGE SITUATIE INZAKE BESTRIJDING EN PREVENTIE VAN ZOËNOSES

C.1. Epidemiologische situatie inzake zoönoses in de EU

In samenwerking met het Communautair Referentielaboratorium voor de epidemiologie van zoönoses heeft de Commissie het "Jaarverslag inzake ontwikkelingstendensen en bronnen van zoönoseverwekkers bij dieren, in diervoeders, in levensmiddelen en bij de mens in de Europese Unie" opgesteld. Het eerste verslag had betrekking op 1994 en het verslag over 1999 werd in maart 2001 uitgebracht. Aan de doelstellingen die inzake het verzamelen van epidemiologische gegevens waren vastgesteld, werd ieder jaar steeds beter voldaan en momenteel dienen alle vijftien lidstaten een jaarverslag in. De kwaliteit van de gegevens is evenwel niet altijd even goed doordat de bewakingssystemen nog niet zijn geharmoniseerd, zodat momenteel moeilijk valabele conclusies kunnen worden getrokken inzake de ontwikkelingstendensen met betrekking tot zoönoseverwekkers binnen de EU.

Alle lidstaten hebben overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 92/117/EEG een verslag ingediend over de ontwikkelingstendensen en de bronnen van zoönoseverwekkers in 1999, met ten minste gegevens over de zoönosesituatie met betrekking tot dieren, diervoeders, levensmiddelen en de mens. Er golden communautaire voorschriften voor het verstrekken van vergelijkbare gegevens over rundertuberculose, over runder-, schapen- en geitenbrucellose, over *Salmonella enteritidis* en *Salmonella typhimurium* bij fokpluimvee, en over *Trichinella* en *Echinococcus* spp. (vleeskeuring). Voor andere zoönosen bestaat er een bruikbaar overzicht van de wijze waarop zoönoses nationaal worden aangepakt en van de resultaten daarvan.

Wat de volksgezondheid betreft hadden de ziektemeldingen vooral betrekking op twee zoönoses: *Salmonella* en *Campylobacter*, met respectievelijk 165 659 en 126 981 gemelde gevallen in 1999. Voor de andere zoönoses waarvoor informatie wordt verzameld, bedroeg het aantal gemelde gevallen 8 309 voor *Yersinia*, 3 843 voor *Brucella*, 665 voor *Listeria*, 554 voor *Echinococcus*, 309 voor *Toxoplasma*, 155 voor *Mycobacterium bovis* en 48 voor *Trichinella*. In 1999 zijn geen gevallen van rabiës bij de mens gemeld. Het EU-verslag over 1999 bevatte ook informatie over besmettingen van de mens met verocytotoxineproducerende *E. coli* (VTEC), namelijk 1 892 gevallen.

Deze gegevens moeten evenwel met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd; vele gevallen van besmetting bij de mens worden namelijk niet geregistreerd omdat de patiënten zich niet tot de gezondheidszorg wenden, omdat geen laboratoriumdiagnose wordt gesteld of omdat de diagnose niet centraal wordt gemeld. Bijgevolg is het niet uitgesloten dat alleen de zwaarste gevallen worden gemeld. Ondanks deze onderrapportage blijkt dat hier sprake is van een ernstig probleem voor de menselijke gezondheid.

Het aantal sterfgevallen wordt weliswaar niet geregistreerd, maar er zijn wel enige gegevens die een indicatie geven van de ernst van deze zoönoses:

- Volgens het advies van het SCVPH over zoönoses van 12 april 2000 treden er in ongeveer 5% van de gevallen van salmonellose restverschijnselen op, zoals reactieve artritis. In circa 2% van deze gevallen met complicaties (d.w.z. 1 op de 1000 gevallen van salmonellose) komt de patiënt te overlijden. Op grond hiervan kan het aantal sterfgevallen per jaar in de EU op zo'n 200 worden geraamd. Doordat bepaalde salmonellastammen minder gevoelig zijn voor antibiotica kan niet alleen de klinische ziekte langer duren, maar kunnen er ook meer restverschijnselen en sterfgevallen optreden.

- *Campylobacter* kan volgens het bovengenoemde wetenschappelijk advies een ernstige ziekte veroorzaken, namelijk het Guillain-Barré-syndroom, een aandoening die leidt tot acute neuromusculaire verlamming. Deze aandoening komt naar schatting in 1 op de 1000 gevallen van campylobacteriose voor.
- Listeriose komt weliswaar veel minder vaak voor dan de twee al genoemde zoönoses, maar de letaliteit van deze aandoening (het percentage van de patiënten dat overlijdt) ligt tussen 20 en 40%. Bij mensen met een gestoord immuunsysteem kan de letaliteit volgens het wetenschappelijk advies oplopen tot wel 75%.
- Van de VTEC-infecties (verocytotoxine-producerende *E. coli*) mondt ongeveer 5% uit in het hemolytisch-uremisch syndroom; hiervan overlijdt 3-5% van de patiënten en ongeveer eenzelfde percentage houdt ernstige restverschijnselen.

Het voornaamste reservoir van de gewone *Salmonella* spp. is het maagdarmkanaal van zoogdieren en vogels. *S. enteritidis* en *S. typhimurium* zijn in de EU verreweg de meest frequente serotypes in humane isolaten: volgens de gegevens die de lidstaten in 1998 via het rapportagesysteem voor zoönoses hebben doorgegeven vertegenwoordigden deze twee serotypes tussen 60 en meer dan 90% van alle gevallen bij de mens (waarbij *S. enteritidis* in op één na alle lidstaten bovenaan stond). *S. enteritidis* is het serotype dat het vaakst voorkomt op eieren en bij pluimvee en *S. typhimurium* het vaakst bij andere landbouwhuisdieren.

C.2. DE COMMUNAUTAIRE REGELGEVING INZAKE DE BESTRIJDING VAN ZOËNOSES

C.2.1. Richtlijn 92/117/EEG

Richtlijn 92/117/EEG van de Raad heeft ten doel een betrouwbaar rapportagesysteem in te stellen met betrekking tot het vóórkomen van zoönoses in het algemeen, en de nodige regelingen te treffen op het gebied van bewaking, bestrijding en uiteindelijk uitroeiing van een aantal invasieve serotypes van salmonella bij fokpluimvee. Ook wordt voorzien in de uitwerking van bestrijdingsmaatregelen voor andere zoönoseverwekkers dan salmonella.

Momenteel gelden de bestrijdingsmaatregelen alleen voor salmonella bij fokpluimvee omdat aan het einde van de jaren tachtig het stijgende aantal gevallen van salmonellose bij de mens, veroorzaakt door van consumptie-eieren afkomstige *Salmonella enteritidis*, als bijzonder verontrustend werd beschouwd. Er werd gekozen voor een top-down-benadering door in eerste instantie maatregelen vast te stellen om *Salmonella enteritidis* (en *Salmonella typhimurium*) bij vermeerderingskoppels uit te roeien en zodoende de verticale overdracht naar commerciële koppels tegen te gaan. Later zouden dan maatregelen voor commerciële koppels worden genomen.

C.2.2. Andere regelgeving

Om de incidentie van zoönoses en zoönoseverwekkers te verlagen en zodoende overdracht van besmetting via voedsel te voorkomen is een gecoördineerde multidisciplinaire aanpak vereist, met bestrijdingsmaatregelen in alle stadia van de voedselketen:

- bij de verwerking van dierlijke afval en de vervaardiging van diervoeders,
- op het niveau van het landbouwbedrijf,

- bij de vervaardiging en de distributie van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, en
- op het niveau van de consument.

De Richtlijnen 90/667/EEG⁴ en 92/118/EEG⁵ en de bijbehorende beschikkingen van de Commissie hebben betrekking op de controle op zoönoseverwekkers bij de verwerking van dierlijke afval en de productie van diervoeders. De bepalingen betreffen stoffen waarin ingrediënten van dierlijke oorsprong zijn verwerkt. De Commissie heeft een voorstel goedgekeurd om deze regelgeving grondig te herzien (COM(2000) 574 def.). De communautaire regelgeving voor diervoeders waarin uitsluitend ingrediënten van plantaardige oorsprong zijn verwerkt, bevat nog geen voorschriften inzake zoönoseverwekkers. De vaststelling van dergelijke voorschriften is evenwel opgenomen in het regelgevingsprogramma van het witboek over voedselveiligheid, aangezien het duidelijk is dat ook diervoeders van plantaardige oorsprong zoönoseverwekkers kunnen bevatten.

Voorschriften inzake de controle op bepaalde zoönoses op het niveau van het landbouwbedrijf zijn vastgelegd in diverse richtlijnen met betrekking tot veterinairerechtelijke voorschriften voor het handelsverkeer van levende dieren; in Richtlijn 64/432/EEG⁶ zijn bv. voorschriften opgenomen inzake rundertuberculose en runderbrucellose. Voorts bevatten enkele hygiënerichtlijnen ook voorschriften voor de bestrijding van zoönoses op het landbouwbedrijf, bijvoorbeeld Richtlijn 92/46/EEG⁷ betreffende melkveebeslagen.

Maatregelen inzake de bestrijding van zoönoseverwekkers bij de vervaardiging en de distributie van levensmiddelen van dierlijke oorsprong zijn vervat in de overeenkomstige hygiënerichtlijnen. Deze voorschriften omvatten zowel specifieke voorschriften, bijvoorbeeld antemortem- en postmortemkeuringen van dieren in slachthuizen, als algemene voorschriften, bijvoorbeeld voorschriften inzake hygiëne bij de bouw en de exploitatie van levensmiddelenbedrijven en voorschriften inzake minimumeisen bij de productie en temperaturen tijdens opslag en vervoer.

De bestrijding van zoönoses op consumentenniveau valt in grote mate buiten de werkingssfeer van de bestaande regelgeving. Vooruitgang op dat gebied is mogelijk door een betere voorlichting van de consument inzake het op hygiënische wijze omgaan met levensmiddelen en een betere bewustmaking van bepaalde risicogroepen, bijvoorbeeld zwangere vrouwen, van de problemen op het gebied van de hygiëne.

⁴ PB L 363 van 27.12.1990, blz. 51.

⁵ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

⁶ PB 121 van 29.7.1964, blz. 1977.

⁷ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 1.

De communautaire wetgeving inzake levensmiddelenhygiëne wordt momenteel omgewerkt en herzien om te komen tot een samenhangend geheel van hygiënevoorschriften, gebaseerd op een geïntegreerde aanpak voor de gehele voedselketen, namelijk "van bij de boer tot op het bord". Daartoe wordt voor de levensmiddelenhygiëne een regelgeving voorgesteld die van toepassing is voor de hele productieketen van levensmiddelen, zowel van dierlijke als van plantaardige oorsprong. Een van de belangrijkste doelstellingen van de nieuwe regelgeving is het voorkómen van voedselinfecties. Daarbij zal vooral de nadruk worden gelegd op de verantwoordelijkheid van de producenten op het vlak van garantie van de voedselveiligheid en op de noodzaak van een op de beginselen van HACCP gebaseerde controle op de hygiëne. Voor de primaire landbouwproductie op bedrijfsniveau wordt gestreefd naar op risico's gebaseerde systemen. In het algemeen zal worden voorgesteld alle lidstaten ertoe te verplichten toe te zien op de toepassing van goede veehouderijpraktijken (GVP) bij het fokken van dieren. Met betrekking tot de bestrijding van zoönoses houdt dit in dat elke veehouder afzonderlijk ertoe gehouden is de nodige preventieve maatregelen tegen zoönoses toe te passen.

Op 24 september 1998 hebben het Europees Parlement en de Raad Beschikking 2119/98/EG tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap⁸ vastgesteld. Op grond daarvan dient de Commissie nauwe samenwerking tussen de voor volksgezondheid bevoegde autoriteiten van de lidstaten te stimuleren. Een van de belangrijkste maatregelen van Beschikking 2119/98/EG is de totstandbrenging van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing met het oog op de surveillance, de preventie en de beheersing van overdraagbare ziekten op communautair niveau. Daartoe heeft de Commissie op 22 december 1999 Beschikking 2000/96/EG vastgesteld betreffende de overdraagbare ziekten die geleidelijk door het communautaire netwerk zullen worden bestreken⁹. Die beschikking bevat een lijst van door voedsel of water overgedragen en andere zoönoses. Met name is bepaald dat, wanneer specifieke surveillancenetwerken voor zoönoses worden ingevoerd waarvoor op grond van Richtlijn 92/117/EEG surveillance van gevallen bij mensen vereist is, deze surveillance geschiedt overeenkomstig Beschikking 2119/98/EG en dat de voor de uitvoering van Richtlijn 92/117/EEG vereiste gegevens volledig voor dat doel ter beschikking worden gesteld. Hiertoe worden de gevalsdefinities en de surveillancemethoden voor ziekten bij de mens voorzover mogelijk zodanig vastgesteld dat de verzamelde gegevens ook voor Richtlijn 92/117/EEG kunnen dienen.

⁸ PB L 282 van 20.10.1998, blz. 76.

⁹ PB L 28 van 3.2.2000, blz. 50.

C.3. MET DE HUIDIGE BEPALINGEN OPGEDANE ERVARING

De communautaire regelgeving op het gebied van de bewaking en bestrijding van zoönoses is geleidelijk tot stand gekomen. Men realiseerde zich evenwel al snel dat niet alle lidstaten de bij de zoönoserichtlijn ingevoerde regeling volledig ten uitvoer konden leggen. Er zijn dan ook slechts zes lidstaten waarvoor officieel vastgesteld is dat zij de bepalingen inzake de bestrijding van salmonella bij vermeerderingskoppels volledig ten uitvoer gelegd hebben (tabel 1). Evenwel is in afwachting van de herziening van Richtlijn 92/117/EEG de verplichting tot het voorleggen van plannen voor de bewaking en controle van salmonella bij pluimveekoppels bij Richtlijn 97/22/EG geschorst voor de lidstaten die nog geen dergelijke plannen hebben ingediend. Ondanks de verlenging, bij Richtlijn 97/22/EG, van een aantal in de zoönoserichtlijn vastgestelde termijnen, hebben sommige lidstaten hun nationale maatregelen om aan de doelstellingen van de zoönoserichtlijn te voldoen, nog steeds niet ingediend en bovenbedoelde bepalingen nog steeds niet uitgevoerd. Toch moet worden opgemerkt dat de autoriteiten in alle lidstaten, op eigen houtje of in samenwerking met particuliere bedrijven, maatregelen hebben getroffen om salmonella en andere zoönoseverwekkers te bestrijden. De Commissie zal erop blijven toezien dat de richtlijn in alle lidstaten ten uitvoer wordt gelegd, aangezien dat een absolute vereiste is om de voorgestelde maatregelen voor een betere bestrijding van zoönoses enige kans op succes te geven.

Tabel 1. Nationale plannen voor de controle op salmonella, ingediend en goedgekeurd overeenkomstig Richtlijn 92/117/EEG

Lidstaat	Goedgekeurd bij
Denemarken	94/507/EG, 96/692/EG
Ierland	96/389/EG
Finland	96/390/EG
Zweden	96/502/EG
Oostenrijk	2000/60/EG
Frankrijk	2000/629/EG

De tenuitvoerlegging van de richtlijn heeft wel het een en ander opgeleverd. Ten eerste heeft de verplichting om bepaalde zoönoses te bewaken en de bevindingen op nationaal niveau en aan de Commissie te melden de activiteit op dit gebied aanzwengeld. In veel lidstaten is de samenwerking tussen de verantwoordelijke autoriteiten voor de controle van diervoeder, de dier- en volksgezondheid en de humane geneeskunde sterk verbeterd, wat ook de bestrijding van zoönoses ten goede is gekomen. Als gevolg van de bewaking is men zich beter bewust geworden van de aanwezigheid van zoönoseverwekkers in verschillende delen van de voedselketen en bij wilde dieren en gezelschapsdieren, hetgeen in preventie- en bestrijdingsmaatregelen heeft geresulteerd.

Ten tweede lijkt de incidentie van salmonella, het belangrijkste doelwit van de bij Richtlijn 92/117/EEG ingestelde controles, onder mensen in veel lidstaten nu gestabiliseerd of zelfs gedaald te zijn. Het directe effect van de specifieke controlevoorschriften voor *S. enteritidis* en *S. typhimurium* bij vermeerderingskoppels van kippen is weliswaar moeilijk in te schatten, maar de maatregelen die in de hele Gemeenschap op basis van verplichte en vrijwillige programma's genomen zijn, mogen zeker als succesvol worden bestempeld.

Een belangrijk aspect van de uitvoering van de bestrijdingsmaatregelen van Richtlijn 92/177/EEG was wel de mogelijkheid voor medefinanciering van de nationale bestrijdingsprogramma's. Deze medefinanciering komt neer op 50% van de kosten van de maatregelen voor de slachting en vernietiging en het nemen van officiële monsters. In tabel 2 staan de bedragen vermeld die de Gemeenschap sinds 1995 aan de bestrijding van salmonella bij pluimvee heeft bijgedragen.

Table 2. Financiële bijdragen van de Gemeenschap aan de maatregelen voor het slachten en vernietigen en het nemen van officiële monsters krachtens artikel 9 van Richtlijn 92/117/EEG

Jaar	Lidstaat	Programma	Maximale financiële bijdrage van de Gemeenschap (ECU/EUR)	Uiteindelijk betaald bedrag (ECU/EUR)
1994	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	330 000	330 000
1995	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	660 000	-
1996	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	470 000	203 476
1997	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	200 000	200 000
1998	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	500 000	48 619
1999	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	500 000	162 989
2000	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	400 000	
	Ierland	Salmonella bij pluimvee	50 000	
2001	Denemarken	Salmonella bij pluimvee	200 000	
	Oostenrijk	Salmonella bij pluimvee	100 000	
	Frankrijk	Salmonella bij pluimvee	3 000 000	

De lidstaten hebben ook financiële bijdragen ontvangen in het kader van de programma's voor de uitroeiing van en controle op dierziekten uit hoofde van Beschikking 90/424/EEG van de Raad betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied¹⁰. Deze medefinanciering heeft bijgedragen tot de bestrijding en bewaking van verschillende zoönoses, met name runder-, schapen- en geitenbrucellose, rundertuberculose en rabiës, en periodiek echinokokkose en enterohemorragische *E. coli* (EHEC). De maximale medefinanciering van de Gemeenschap in 2000 bedroeg voor runderbrucellose 14 250 000 euro, voor schapen- en geitenbrucellose 14 000 000 euro, voor rundertuberculose 8 235 000 euro en voor rabiës 2 895 000 euro.

De Commissie heeft ingezien dat de tenuitvoerlegging van Richtlijn 92/117/EEG problemen opleverde en daarom wijzigingen voor deze richtlijn voorgesteld, die werden ingevoerd bij Richtlijn 97/22/EG en Richtlijn 1999/72/EG. Volgens Richtlijn 97/22/EG hadden de lidstaten uiterlijk op 1 januari 1998 de minimummaatregelen ter bestrijding van salmonella's bij vermeerderingskoppels ten uitvoer gelegd moeten hebben. Het ziet er naar uit dat de meeste lidstaten de belangrijkste onderdelen van deze voorschriften in 1999 ten uitvoer gelegd hadden. Het Voedsel- en Veterinair Bureau (VVB) van de Commissie heeft onlangs een reeks inspectiebezoeken betreffende de productie van pluimveevlees voltooid waarbij ook de bestrijding van salmonella's is beoordeeld. Hierover zal een algemeen verslag verschijnen.

Er zijn nog meer redenen om Richtlijn 92/117/EEG te herzien. Te oordelen naar de tendensen in door voedsel overgedragen infecties is de huidige situatie verre van bevredigend. Het aantal infecties bij mensen door "klassieke" ziekteverwekkers zoals *Salmonella* is nog altijd hoog, en bovendien steken "nieuwe" pathogenen de kop op (bv. *Campylobacter*, VTEC). Hoewel deze trends ten dele kunnen worden toegeschreven aan verbeterde diagnostische methoden en meldsystemen, is het duidelijk dat er strikte, doeltreffende maatregelen op communautair niveau moeten komen om deze toenemende bedreiging van de menselijke gezondheid door voedselinfecties het hoofd te bieden.

De communautaire regelgeving inzake voedselhygiëne zal in de toekomst de hele voedselproductieketen "van boer tot bord" bestrijken en ook een aantal verplichtingen voor de landbouwbedrijven invoeren. Een van de belangrijkste doelstellingen van de nieuwe regelgeving is de volksgezondheid van voedselinfecties te vrijwaren. In verband met dit nieuwe kader moet er gelet worden op de samenhang tussen de specifieke zoönosevoorschriften en de algemene regelgeving inzake voedselhygiëne en levensmiddelencontrole.

Uiteenlopende situaties en attitudes in de lidstaten wat betreft door voedsel overgedragen pathogenen zouden de interne markt van de Gemeenschap in de toekomst ernstig in gevaar kunnen brengen. In lidstaten die hoge normen hanteren, zou er kunnen worden aangedrongen op unilaterale maatregelen teneinde hun hoge niveau te beschermen. Om dit risico te vermijden moeten er op communautair niveau uniformere maatregelen worden ingevoerd die voldoende waarborgen bieden om de dierpopulaties tegen zoönoseverwekkers en aldus de consument tegen voedselinfecties te beschermen.

De voedselveiligheid is ook van steeds groter belang voor de wereldhandel. De Gemeenschap moet over een duidelijk beleid beschikken wanneer deze problematiek in het handelsoverleg met derde landen aan de orde komt.

¹⁰ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 19. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2001/12/EG van de Raad (PB L 3 van 6.1.2001, blz. 27.).

D. EEN NIEUWE AANPAK VOOR DE BESTRIJDING EN PREVENTIE VAN ZOÖNOSES

D.1. Grondslagen van de aanpak

In het kader van de voorbereiding van een voorstel ter verbetering van de maatregelen inzake bewaking en bestrijding van zoönoses, hebben de Commissie en deskundigen van de lidstaten en andere belanghebbende partijen van gedachten gewisseld over een fundamentele wijziging van het huidige beleid en over de doelstellingen van eventuele nieuwe strategieën. Daarbij zijn enkele doelstellingen en aandachtspunten vastgelegd, bijvoorbeeld:

- de totstandbrenging van een op geharmoniseerde voorschriften gebaseerd systeem voor de bewaking van zoönoses, indien nodig,
- de vaststelling van maatregelen op grond van het beginsel "van boer tot bord", namelijk door het produceren van veilig voedsel afkomstig van gezonde dieren,
- rekening houden met de prevalentie van zoönoseverwekkers in de lidstaten,
- garanties voor een betere veiligheid van de consument door de instelling van door de lidstaten uit te voeren programma's om de ziekteverwekkers terug te dringen,
- zorgen voor de nodige flexibiliteit om de lidstaten in de gelegenheid te stellen de gemeenschappelijke doelstellingen ook te verwezenlijken,
- rekening houden met de bezorgdheid in verband met de verspreiding van zoönoseverwekkers via de handel in dieren.

De middelen om al die doelstellingen te bereiken, vooral de programma's om de ziekteverwekkers terug te dringen, moeten worden ontwikkeld aan de hand van wetenschappelijk onderbouwde risico-evaluaties. Maar ook als voor bepaalde zoönoses of zoönoseverwekkers nog geen risico-evaluaties zijn opgesteld, mag dat geen reden zijn om van maatregelen af te zien. Om de Commissie in de gelegenheid te stellen de bij de tenuitvoerlegging van deze programma's gemaakte vooruitgang te volgen, moeten de lidstaten nationale programma's indienen waarin zij aangeven hoe de vastgelegde doelstellingen kunnen worden bereikt. Elke lidstaat kan evenwel zelf kiezen op welke wijze hij het gestelde doel denkt te kunnen bereiken. Aangezien maatregelen voor de bestrijding van zoönoseverwekkers moeten beginnen bij de primaire productie, is de tenuitvoerlegging van de beginselen van goede veehouderijpraktijken van cruciaal belang.

D.2. Intensievere bewaking en scherpere controle

Essentieel voor een optimale uitvoering van de communautaire strategie is het permanent verzamelen van epidemiologische gegevens over zoönoses: maatregelen voor de bestrijding van zoönoses moeten voortaan gebaseerd zijn op risico-evaluaties en nauwkeurige informatie over zoönoses en zoönoseverwekkers in alle stadia van de voedselketen wordt dan ook steeds belangrijker. Daarbij zal gebruikgemaakt worden van het nieuwe kader voor wetenschappelijke advisering en ondersteuning op het gebied van de voedselveiligheid dat zal worden ingesteld naar aanleiding van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (COM(2000) 716 definitief) en de daaruit voortvloeiende verzameling en analyse van gegevens met betrekking tot biologische risico's. Verder moet worden voortgebouwd op de bestaande bepalingen

inzake bewaking krachtens Richtlijn 92/117/EEG in haar huidige vorm en moet het rapportagesysteem waar nodig worden geharmoniseerd door het invoeren van een aantal vaste criteria betreffende bijvoorbeeld de gevalsdefinities. Aangezien zich bij zoönoseverwekkers nieuwe fenomenen kunnen voordoen – bijvoorbeeld antimicrobiële resistentie, waardoor zij nog schadelijker worden – wordt de controle op zoönoseverwekkers alsmaar belangrijker. Voor een gerichte bewaking die de nodige informatie zou kunnen opleveren over bv. bepaalde beginwaarden – die dan kunnen worden gebruikt ter indicatie van de prevalenties in de beginfase waarop verdere maatregelen om ziekteverwekkers terug te dringen kunnen worden gebaseerd – zijn gecoördineerde bewakingsprogramma's vereist.

Terwijl in Richtlijn 92/117/EEG alleen bestrijdingsmaatregelen voor bepaalde salmonellatypes zijn opgenomen, zou de nieuwe aanpak het mogelijk maken doelstellingen vast te leggen voor de controle van andere via voedsel overgedragen pathogenen. Gelet op de gevolgen voor de gezondheid van de mens en de mogelijkheden om de controlemaatregelen vooral toe te passen op bedrijfsniveau, dient de aandacht bijvoorbeeld te worden gericht op bacteriën als *Campylobacter* en verocytotoxine-producerende stammen van *E. coli*, zodra de nodige wetenschappelijke basis voor die controles beschikbaar is.

De nieuwe aanpak zou een verbetering betekenen van de veiligheid van de consument, vooral met betrekking tot de pathogenen die het belangrijkst zijn uit gezondheidsoogpunt. Wat salmonella betreft wijzen de gegevens erop dat *S. enteritidis* en *S. typhimurium* de meest voorkomende serotypes in door voedsel veroorzaakte salmonellose bij de mens zijn met als voornaamste herkomst pluimveeproducten, gevolgd door andere vleessoorten, met name varkensvlees. Om de veiligheid van de consument te verhogen en de al uit hoofde van Richtlijn 92/117/EEG ondernomen actie voort te zetten moeten er passende maatregelen worden genomen, te beginnen bij de productie van eieren en pluimveevlees.

D.3. Effecten van de nieuwe aanpak

Verwacht wordt dat het grootste effect van het voorstel een verbetering van de volksgezondheid zal zijn doordat het aantal gevallen van zoönoses en in het bijzonder salmonellose bij mensen daalt.

Hoewel de beoogde maatregelen om de prevalentie van zoönoseverwekkers terug te dringen zowel voor de autoriteiten als voor de levensmiddelenbedrijven kosten zullen meebrengen, zullen de bedrijven van deze aanpak profiteren. Het vertrouwen in levende dieren die onder de controleprogramma's vallen en van die dieren afkomstig voedsel zal naar verwachting toenemen. De levensmiddelenindustrie van de EU zal ook meer op de wereldmarkt kunnen exporteren dankzij een duidelijker en vollediger zoönosebestrijdingsbeleid en de hoge kwaliteit van levende dieren en levensmiddelen. Op de middellange termijn zal het terugdringen van pathogenen tot gevolg hebben dat er minder producten teruggeroepen hoeven te worden en zal ook de behoefte aan antibiotica dalen dankzij een preventieve aanpak.

In het volgende hoofdstuk worden de kosten en baten van de voorgestelde aanpak nader bekeken, waarbij vooral de gevolgen voor de handel aandacht krijgen.

D.3.1. Gezondheidsuitgaven

In sommige lidstaten en derde landen zijn kosten-batenanalyses voor specifieke bestrijdingsprogramma's verricht, met name wat betreft salmonella. Over het algemeen blijkt uit deze analyses dat door salmonella veroorzaakte ziekte bij mensen aanzienlijke economische gevolgen heeft. In een recente studie in de VS (Frentzen, P.D. e.a., *Food Review*, 22 (2), 1999, 10-15) wordt geraamd dat de kosten van één geval van salmonellose uiteenlopen van 24 euro (herstel zonder medische verzorging) tot 3,8 miljoen euro (geval met dodelijke afloop, berekend volgens de zogenaamde arbeidsmarktbenadering). Ervan uitgaande dat de incidentie van de ziekte en de ernst van de verschillende gevallen in Europa hiermee te vergelijken zijn, kunnen de kosten van salmonellose bij de mens in de EU op 620 à 3 160 miljoen euro per jaar worden geraamd. Algemeen wordt aangenomen dat 90% van de salmonellosegevallen door voedsel wordt veroorzaakt. Dat betekent dat via de voeding overgedragen salmonellose jaarlijks zo'n 560 tot 2 840 miljoen euro zou kosten.

D.3.2. Kosten van bewaking en bestrijding

Gezien de hoge economische kosten van zoönoses, niet alleen voor de exploitanten maar ook voor de samenleving als geheel, is het gerechtvaardigd dat maatregelen om deze ziekten terug te dringen of te bestrijden door de overheid worden gefinancierd. En al is niet overal vooruitgang geboekt en was dit over het geheel genomen te weinig, wel is gebleken dat de getroffen maatregelen veelal doeltreffend waren en dat met een zorgvuldige aanpak nog grote verbeteringen kunnen worden bereikt. Ook is duidelijk dat de Gemeenschap hieraan een financiële bijdrage moet leveren. De doeltreffendheid van de programma's in een bepaalde lidstaat kan worden beperkt of ondermijnd als de zoönose in andere lidstaten blijft aanhouden, hetzij direct door besmetting over de grenzen heen, hetzij indirect als gevolg van economische druk doordat de financiële inspanningen van de autoriteiten en exploitanten van lidstaat tot lidstaat uiteenlopen. Ook zijn er om geografische en historische redenen verschillen in de nationale prioriteiten. Door financiële deelneming van de Gemeenschap kan ervoor worden gezorgd dat alle lidstaten die door een bepaalde ziekte worden getroffen, hun krachten bundelen zodat de bedreiging in kwestie in de hele Gemeenschap veel doeltreffender teruggedrongen of weggenomen kan worden, terwijl de lidstaten zelf de aandacht kunnen blijven richten op problemen die voor hun grondgebied van bijzonder belang zijn. Zou de Gemeenschap niet bijdragen, dan zouden de lidstaten zich logischerwijze tot hun eigen prioriteiten willen beperken.

Daarbij is het echter verre van eenvoudig om aan te geven hoe de beperkte communautaire fondsen zo doeltreffend mogelijk kunnen worden ingezet. Alles moet in het werk gesteld worden om uit de investering van de Gemeenschap in een doeltreffende ziektebestrijding een maximaal rendement te halen. Niet alleen moeten prioriteiten worden aangegeven voor gerichte gezamenlijke inspanningen, maar ook moeten de autoriteiten en de exploitanten worden gestimuleerd om de programma's zo strikt mogelijk te beheren. Dat kan bijvoorbeeld door meer communautaire steun te verlenen voor programma's die hun doeltreffendheid bewijzen aan de hand van zorgvuldig gecontroleerde benchmarks voor het terugdringen van de besmettingsniveaus. Hetzelfde zou gedaan kunnen worden als een lidstaat een bepaalde financiële deelneming van de exploitanten heeft bereikt, wellicht inclusief het opzetten van verzekeringsstelsels voor acute uitbraken.

Dit soort mogelijkheden moeten verder worden bestudeerd en met alle betrokkenen worden besproken; de Commissie zal binnenkort een overlegronde beginnen over dit onderwerp, zowel voor zoönoses als voor andere dierziekten. Na afloop van dit overleg zal zij de voorschriften wijzigen als blijkt, wat wel het geval zal zijn, dat de communautaire gelden doeltreffender kunnen worden ingezet.

Ondertussen wordt voorgesteld de communautaire financiering op basis van de bestaande voorschriften te continueren, vooral om al gestarte programma's de verwachte financiering te verstrekken. De desbetreffende bepalingen, opgenomen in Beschikking 90/424/EEG van de Raad betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied, moeten gewijzigd worden.

D.3.3. Gevolgen voor de handel

Een van de belangrijkste doelstellingen van het voorstel inzake de bestrijding van zoönoses is te waarborgen dat besmetting of herbesmetting van levende dieren of broedeieren die van het ene bedrijf naar het andere worden overgebracht, kan worden uitgesloten. Ook is informatie over slachtdieren nodig. Voor aankopen binnen het land moeten de lidstaten de nodige hulpmiddelen in hun nationale bestrijdingsprogramma's creëren. Om echter te bereiken dat levende dieren en broedeieren die van andere lidstaten of van derde landen worden gekocht met de doelstellingen van het nationale programma in overeenstemming zijn, wordt voorgesteld dat in het desbetreffende gezondheidscertificaat de status van het koppel of beslag van oorsprong wordt vermeld. De nodige wijzigingen in de gezondheidscertificaten zullen te zijner tijd bij beschikking van de Commissie worden vastgesteld. Van vermeerderingskoppels van *Gallus gallus* die met *S. enteritidis* of *S. typhimurium* zijn besmet mogen geen eieren of dieren het bedrijf verlaten, tenzij dit gebeurt voor de slacht, voor speciale behandeling of voor vernietiging. Uiteindelijk, wanneer de prevalentie van een bepaalde zoönose in een gegeven dierpopulatie redelijk laag is, zal toch moeten worden verlangd dat dieren of broedeieren die voor productiedoeleinden worden gekocht afkomstig zijn van koppels of beslagen met een negatieve status. Daarom wordt voorgesteld dat een lidstaat, na goedkeuring door de Commissie, kan verlangen dat bepaalde criteria in acht worden genomen – aan de hand van testresultaten – om de reeds bereikte lage prevalentie veilig te stellen.

Aangezien die bepaling het vrije verkeer van goederen zou kunnen belemmeren, moet de Commissie de bevoegdheid hebben om te beslissen over gemeenschappelijke criteria die de lidstaten kunnen toepassen. Verder wordt verwacht dat als de resultaten van de verbeterde bewaking beschikbaar zijn, de verschillen in prevalentie dusdanig zullen zijn dat er sterkere druk wordt uitgeoefend om verbetering in de situatie te brengen.

Consumptie-eieren zullen, als de overgangperiode is afgelopen en de bestrijdingsmaatregelen voor legkippen volledig van toepassing zijn, alleen voor rechtstreekse menselijke consumptie in de handel mogen worden gebracht als zij afkomstig zijn van een koppel waarop de voorgeschreven tests zijn uitgevoerd en dat daarbij vrij van *S. enteritidis* en *S. typhimurium* gebleken is. Voor pluimveevlees gaat na een overgangperiode als criterium gelden "salmonella afwezig in 25 g".

Wat legkippen en slachtkuikens betreft heeft het voorstel, zolang de overgangperiode voor volledige tenuitvoerlegging van de maatregelen nog niet is afgelopen, geen gevolgen voor de aanvullende garanties die aan Finland en Zweden bij hun toetreding zijn gegeven betreffende salmonella in die productiecategorieën.

Bij de handel met derde landen staat de Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen (de "SPS-overeenkomst") centraal. Deze overeenkomst bepaalt dat de Leden ervoor zorgen dat sanitaire of fytosanitaire maatregelen:

- alleen worden toegepast voorzover nodig voor de bescherming van het leven of de gezondheid van mens, dier of plant,
- dat dergelijke maatregelen worden gebaseerd op wetenschappelijke uitgangspunten
- en niet van kracht worden gelaten zonder voldoende wetenschappelijk bewijs.

Maatregelen die gebaseerd zijn op internationale normen, richtlijnen of aanbevelingen, voorzover die bestaan, worden geacht niet in strijd te zijn met de relevante bepalingen van de Overeenkomst.

Aangezien dergelijke internationale normen niet bestaan, moeten sanitaire of fytosanitaire maatregelen worden gebaseerd op een aan de omstandigheden beantwoordende evaluatie van de risico's voor het leven of de gezondheid van mens, dier of plant. Bij de evaluatie van specifieke risico's moeten de Leden volgens de SPS-overeenkomst rekening houden met wetenschappelijk bewijs, relevante productieprocessen en productiemethoden, relevante inspectie-, bemonsterings- en beproevingsmethoden, prevalentie van specifieke ziekten of plagen, bestaan van ziekte- of plagenvrije gebieden, relevante omstandigheden wat betreft de ecologische situatie of het milieu, en quarantaineregelingen of andere behandelingen. Volgens het verslag van de Beroepsinstantie in de hormonenzaak moet in een risico-evaluatie niet alleen het risico worden beoordeeld dat in een wetenschappelijk laboratorium onder strikt in de hand gehouden condities kan worden geconstateerd, maar ook rekening worden gehouden met factoren die zich niet voor kwantitatieve analyse lenen. De risico-evaluatie met betrekking tot voedselbacteriën door de hele voedselketen heen is typisch een eerder kwalitatieve dan kwantitatieve beoordeling.

Om het door het Verdrag voorgeschreven hoge beschermingsniveau in de Gemeenschap in stand te houden, moeten gelijkwaardige maatregelen van exporterende derde landen worden verlangd, waaronder het indienen van bestrijdingsprogramma's en gezondheidscertificatie, waar van toepassing. Hoewel de evaluatie van de door derde landen ingediende controleprogramma's de diensten van de Commissie een hoop werk zal bezorgen, heeft de ervaring met soortgelijke mechanismen geleerd dat dit te doen is.

E. CONCLUSIES

Richtlijn 92/117/EEG moet worden herzien met inachtneming van de bij de toepassing ervan opgedane ervaring. Pluimveeproducten zijn nog steeds een belangrijke bron van salmonellose bij de mens. De risico-evaluatie zou evenwel in de toekomst andere belangrijke bronnen van zoönoseverwekkers of nieuwe types van zoönoseverwekkers aan het licht kunnen brengen. Daarom moet worden gezorgd voor een algemeen kader voor de bestrijding van zoönoses.

Het beleid inzake bestrijding van zoönoses moet worden gebaseerd op risicoanalyse die uit drie componenten bestaat: risico-evaluatie, risicobeheer en risicocommunicatie. De Commissie dient twee voorstellen in voor een nieuw wetgevend kader ter zake:

- Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad,

- Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad.

Het eerste voorstel heeft betrekking op de verzameling van gegevens met betrekking tot de incidentie en prevalentie van biologische risico's en de transparantie van die gegevens, het tweede vooral op het risicobeheer. Door de opsplitsing in twee wetteksten wordt de praktische tenuitvoerlegging vergemakkelijkt. Toch wordt er met nadruk op gewezen dat de twee voorstellen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De Europese Voedselautoriteit zal een essentiële rol spelen bij de verzameling van gegevens met betrekking tot de voedselveiligheid en de bekendmaking van die gegevens.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de bewaking van zoonoses en zoonoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoonoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad

TOELICHTING

1. VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD INZAKE DE BEWAKING VAN ZOËNOSES EN ZOËNOSEVERWEKKERS EN HOUDENDE WIJZIGING VAN BESCHIKKING 90/424/EEG VAN DE RAAD EN INTREKKING VAN RICHTLIJN 92/117/EEG VAN DE RAAD

1. A. Hoofdstuk I (Inleidende bepalingen)

De voorgestelde richtlijn omvat de bewakingsaspecten van Richtlijn 92/117/EEG. In principe worden geen zoönoses van de richtlijn uitgesloten. Aangezien echter specifieke voorschriften voor overdraagbare spongiforme encefalopathieën op stapel staan, zijn deze van de werkingssfeer van deze richtlijn uitgesloten. De bewaking zou moeten plaatsvinden bij dierpopulaties en waar nodig in andere stadia van de voedselketen. De lidstaten moeten in het kader van de richtlijn een bevoegde autoriteit aanwijzen en zorgen dat de autoriteiten voor de diergezondheid, de voedselhygiëne en de surveillance van overdraagbare ziekten en zoönoses met elkaar samenwerken.

1. B. Hoofdstuk II (Bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers)

Volgens het voorstel moeten de lidstaten zoönoseverwekkers in het algemeen bewaken. De lijst van betrokken zoönoseverwekkers is hoofdzakelijk gebaseerd op het advies over zoönoses van het Wetenschappelijk Comité voor veterinaire maatregelen in verband met de volksgezondheid van 12 april 2000. De bewaking wordt in eerste instantie gebaseerd op de in de lidstaten bestaande systemen. Er moeten echter procedures komen om gemeenschappelijke criteria voor gegevensverzameling vast te stellen. Ook wordt als nieuw punt voorgesteld om een basis voor gecoördineerde communautaire bewakingsprogramma's te creëren. Deze gecoördineerde programma's moeten een voldoende, maar niet al te lange looptijd hebben (1 à 3 jaar) en de resultaten van de onderzoeken kunnen worden gebruikt om zo nodig de streefdoelen voor het terugdringen van pathogenen bij te stellen. Bestrijdingsmaatregelen op grond van deze bewakingsgegevens worden echter in principe door de lidstaten zelf vastgesteld.

Het verzamelen van gegevens over de incidentie van zoönoses bij mensen is van het grootste belang om de voedselveiligheidswetgeving op wetenschappelijk advies te kunnen baseren en feedback te krijgen over de doeltreffendheid van de bestrijdingsmaatregelen en die zo nodig bij te stellen. Beschikking 2119/98/EG¹¹, die op 1.1.1999 in werking is getreden, verschaft een raamwerk voor deze gegevensverzameling. In Beschikking 2000/96/EG¹² staan de zoönoses vermeld die geleidelijk moeten worden bestreken. Dit netwerk voor overdraagbare ziekten dient ook te worden gebruikt voor de bewaking en bestrijding van zoönoses. Daarom moeten de autoriteiten voor de volksgezondheid, de diergezondheid en de voedselveiligheid volgens het voorstel nauw samenwerken.

Aangezien bij zoönoseverwekkers steeds vaker antimicrobiële resistentie optreedt, wordt voorgesteld ook dit aspect te bewaken.

¹¹ PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1.

¹² PB L 28 van 3.2.2000, blz. 50.

1.C. Hoofdstuk III (Door voedsel overgedragen uitbraken)

Apart wordt voorgesteld om door voedsel overgedragen uitbraken te bewaken. Op dit moment worden epidemiologische gegevens over uitbraken verzameld door een systeem van de WHO dat voor heel Europa geldt, waardoor de verzameling van deze gegevens traag verloopt. Met surveillance en melding van uitbraken zou belangrijke informatie verkregen worden over de voornaamste oorzaken van door voedsel overgedragen uitbraken. Maatregelen met betrekking tot verdacht voedsel en de omgeving waarin dat voedsel wordt geproduceerd, vallen evenwel buiten de werkingssfeer van deze richtlijn.

1.D. Hoofdstuk IV (Uitwisseling van informatie)

Volgens het voorstel worden exploitanten van levensmiddelenbedrijven verplicht om de resultaten van testen op zoönoses te bewaren en op verzoek aan de bevoegde autoriteit te verstrekken. De lidstaten moeten jaarlijks een verslag over ontwikkelingstendensen en bronnen van zoönoses opstellen en dit indienen bij de Commissie en bij de Europese Voedselautoriteit die zal worden opgezet naar aanleiding van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (COM(2000) 716 definitief). De Europese Voedselautoriteit brengt een samenvattend verslag uit, waarin ook relevante informatie kan worden opgenomen uit andere bronnen die de hele Gemeenschap bestrijken, zoals uitroeiingsprogramma's voor dierziekten en netwerken voor overdraagbare ziekten.

1.E. Hoofdstuk V (Laboratoria)

Het voorstel legt het kader vast voor de aanwijzing van de communautaire referentielaboratoria en de nationale referentielaboratoria en de vaststelling van de taken daarvan.

1.F. Hoofdstuk VI (Tenuitvoerlegging)

Dit behelst de regelgevingsprocedure en de bepalingen inzake de omzetting.

1.G. Hoofdstuk VII (Slotbepalingen)

Het voorstel bevat bepalingen om Richtlijn 92/117/EEG in te trekken en Beschikking 90/424/EEG van de Raad van 26 juni 1990 betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied¹³ te wijzigen.

Aangezien de bepalingen van Richtlijn 92/117/EEG worden bestreken door de voorgestelde richtlijn en de voorgestelde verordening inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG, wordt voorgesteld de eerstgenoemde richtlijn in te trekken. Wel wordt met het oog op een soepele overgang en ononderbroken controle voorgesteld om sommige verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 92/117/EEG te van kracht te laten totdat de overeenkomstige bepalingen van de voorgestelde verordening in werking getreden zijn.

¹³ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 19. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2001/12/EG van de Raad (PB L 3 van 6.1.2001, blz. 27.).

Het voorstel bevat een aantal bepalingen betreffende de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan bepaalde activiteiten met betrekking tot de bewaking en bestrijding van zoönoses en zoönoseverwekkers door het hoofdstuk over zoönoses van Beschikking 90/424/EEG te wijzigen.

2. VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD INZAKE DE BESTRIJDING VAN SALMONELLA EN ANDERE DOOR VOEDSEL OVERGEDRAGEN ZOÖNOSEVERWEKKERS EN HOUDENDE WIJZIGING VAN DE RICHTLIJNEN 64/432/EEG, 72/462/EEG EN 90/539/EEG VAN DE RAAD.

2.A. Hoofdstuk I (Inleidende bepalingen)

Het voorstel beoogt de aanpak van de bestrijding van zoönoses grondig te herzien. Het volgt de beginselen van het witboek over voedselveiligheid (COM(1999) 719 def.) dat op 12 januari 2000 door de Commissie is goedgekeurd. Ook is het advies van het Wetenschappelijk Comité voor veterinaire maatregelen in verband met de volksgezondheid van 12 april 2000 over zoönoses in aanmerking genomen.

Het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad heeft in principe betrekking op alle zoönoses. De specifieke bestrijdingsvoorschriften gelden echter alleen voor bepaalde salmonellatypes. Wanneer de epidemiologische situatie dit vereist, kunnen die voorschriften tot andere pathogenen worden uitgebreid. De bestrijdingsactiviteiten moeten hoofdzakelijk plaatsvinden bij de primaire productie van de dieren en waar nodig verderop in de voedselketen.

2.B. Hoofdstuk II (Communautaire doelstellingen)

Het voorstel scheidt een beleidskader voor het terugdringen van pathogenen. In de praktijk moet dat neerkomen op het aangeven van communautaire doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen voor gespecificeerde zoönoseverwekkers bij bepaalde populaties landbouwhuisdieren. Voordat de doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen worden vastgesteld, moeten zij uit wetenschappelijk – en politiek – oogpunt worden getoetst. Daarom wordt voorgesteld dat de Commissie die doelstellingen binnen een bepaalde termijn vaststelt.

Deze doelstellingen kunnen later worden bijgesteld. Er worden geleidelijk doelstellingen vastgesteld voor bepaalde salmonella-serotypes in legkippen, slachtkuikens en de fokdieren daarvan, alsmede in fokkalkoenen en fokvarkens. Er kunnen doelstellingen voor andere opduikende pathogenen worden vastgesteld als daarvoor wetenschappelijke aanwijzingen zijn en er voldoende kennis is over de mogelijkheden om de prevalentie daarvan in dierpopulaties te verlagen. Ook kunnen afzonderlijke doelstellingen worden vastgesteld voor de verschillende stadia van de voedselketen.

2.C. Hoofdstuk III (Bestrijdingsprogramma's)

De voorschriften betreffende bestrijdingsmaatregelen bij vermeerderingskoppels worden in vergelijking met de bestaande zoönoserichtlijn zo beknopt mogelijk gehouden. Dit betekent echter niet dat het veiligheidsniveau daalt. In concreto moeten de pathogenen worden teruggedrongen aan de hand van nationale bestrijdingsprogramma's. De Commissie keurt die programma's goed, maar met het oog op een doeltreffende bestrijding moeten de nationale autoriteiten uiteraard de grootste verantwoordelijkheid dragen. Gezien echter het feit dat de dierproductiesystemen tegenwoordig steeds meer geïntegreerd zijn (dat wil zeggen dat dezelfde onderneming of organisatie de levering van voeder, fok- en/of productiedieren en zelfs het slachten onder hun beheer hebben) moeten acties op initiatief van de particuliere sector ook mogelijk zijn. Daarom wordt voorgesteld dat de lidstaten levensmiddelenbedrijven ertoe aanzetten om hun eigen bestrijdingsprogramma's op te stellen.

2.D. Hoofdstuk IV (Bestrijdingsmethoden)

Het voorstel biedt de Commissie de mogelijkheid te besluiten dat bepaalde bestrijdingsmethoden niet in het kader van bestrijdingsprogramma's mogen worden gebruikt, of aan dat gebruik bepaalde voorwaarden te verbinden. Met name zal het gebruik van antibiotica of vaccinatie in de toekomst misschien nader moeten worden overwogen. Mogelijk zijn in de toekomst nog verdere bestrijdingmethoden nodig.

2.E. Hoofdstuk V (Handelsverkeer)

Het uitgangspunt van het voorstel is dat degene die levende dieren of broedeieren koopt, de status moet weten van het bedrijf waar deze vandaan komen. Op nationaal niveau kan dit door middel van nationale controleprogramma's worden verwezenlijkt. Voor het intracommunautaire handelsverkeer moet gebruikgemaakt worden van een gezondheidscertificatiesysteem. Aangezien de bestaande certificaten uit hoofde van de diergezondheidswetgeving (Richtlijn 64/432/EEG¹⁴ en Richtlijn 90/539/EEG¹⁵) via de comitéprocedure kunnen worden gewijzigd (wat Richtlijn 64/432/EEG betreft heeft de Commissie daarvoor al een voorstel opgesteld), zullen zij te zijner tijd bij beschikking van de Commissie worden gewijzigd teneinde op die certificaten ook informatie op te nemen over de zoönosebestrijding. Na een overgangperiode moeten de resultaten van het testen op salmonella in het koppel of beslag van oorsprong op het certificaat worden vermeld. De lidstaat van bestemming kan gedurende een overgangperiode met goedvinden van de Commissie besluiten dat voor zendingen uit andere lidstaten dezelfde eisen inzake testresultaten gelden als in het eigen land in het kader van het desbetreffende bestrijdingsprogramma.

Consumptie-eieren zullen, als de overgangperiode is afgelopen en de bestrijdingsmaatregelen voor legkippen volledig van toepassing zijn, alleen voor rechtstreekse menselijke consumptie in de handel mogen worden gebracht als zij afkomstig zijn van een koppel waarop de voorgeschreven tests zijn uitgevoerd en dat daarbij vrij van *S. enteritidis* en *S. typhimurium* gebleken is. Voor pluimveevlees gaat na een overgangperiode als criterium gelden "salmonella afwezig in 25 g".

¹⁴ PB 121 van 29.7.1964, blz. 1977. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/20/EG (PB L 163 van 4.7.2000, blz. 35).

¹⁵ PB L 303 van 31.10.1990, blz. 6. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/90/EG (PB L 300 van 23.11.1999, blz. 19).

Van derde landen worden gelijkwaardige maatregelen verlangd voor de invoer van de desbetreffende dieren en broedeieren in de Gemeenschap. Waar van toepassing moeten bestrijdingsprogramma's worden verlangd. De bovengenoemde eisen inzake certificatie zullen dan ook van toepassing zijn op de invoer uit derde landen; de specifieke certificaten voor de handel met derde landen zullen te zijner tijd bij beschikking van de Commissie worden vastgesteld of gewijzigd. De certificatie-eisen voor producten als consumptie-eieren of pluimveevlees zullen ook te gelegener tijd worden opgesteld.

2.F. Hoofdstuk VI (Laboratoria)

Het voorstel legt het kader vast voor de aanwijzing van de communautaire referentielaboratoria en de nationale referentielaboratoria en de vaststelling van de taken daarvan. Het bevat ook kwaliteitseisen voor de laboratoria die aan bestrijdingsprogramma's deelnemen.

2.G. Hoofdstuk VII (Tenuitvoerlegging)

Dit bevat de regelgevingsprocedure.

2.H. Hoofdstuk VIII (Algemene en slotbepalingen)

Het voorstel bevat bepalingen voor communautaire controles en voor de wijziging van een aantal richtlijnen betreffende veterinaire rechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en/of de invoer uit derde landen.

Met de voorgestelde wijzigingen in de desbetreffende richtlijnen kunnen te zijner tijd ook de resultaten van de tests op zoonoseverwekkers bij de betrokken dieren en broedeieren in de certificaten worden opgenomen.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 152, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie¹⁶,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité¹⁷,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's¹⁸,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag¹⁹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bescherming van de volksgezondheid tegen ziekten en besmettingen die direct of indirect van dieren op de mens kunnen worden overgedragen (zoönoses) is van het allergrootste belang.
- (2) Via voedsel overgedragen zoönoses kunnen de oorzaak zijn van menselijk leed, maar ook van economisch verlies bij de voedselproductie en voor de levensmiddelenindustrie.
- (3) Ook zoönoses die op een andere wijze dan via voedsel, vooral door wilde dieren en gezelschapsdieren, worden overgedragen, geven aanleiding tot bezorgdheid.

¹⁶ PB C ...

¹⁷ PB C ...

¹⁸ PB C ...

¹⁹ PB C ...

- (4) Richtlijn 92/117/EEG van de Raad van 17 december 1992 inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in producten van dierlijke oorsprong teneinde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen²⁰ voorziet in de invoering van een systeem voor de bewaking van bepaalde zoönoses zowel in de lidstaten als op het niveau van de Gemeenschap.
- (5) De resultaten van die bewaking worden jaarlijks van de lidstaten verkregen en door de Commissie samengevat, waarbij zij wordt bijgestaan door het Communautair Referentielaboratorium voor de epidemiologie van zoönoses. De resultaten worden sedert 1995 bekendgemaakt en zij vormen een basis voor de evaluatie van de huidige situatie met betrekking tot zoönoses en zoönoseverwekkers. De systemen voor het verzamelen van de gegevens zijn evenwel nog niet geharmoniseerd, zodat vergelijkingen tussen de lidstaten onmogelijk zijn.
- (6) Voorschriften voor de bewaking en de bestrijding van bepaalde zoönoses bij dieren zijn reeds vastgelegd in andere communautaire regelgeving, met name Richtlijn 64/432/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens²¹, ten aanzien van rundertuberculose en runderbrucellose, en Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in schapen en geiten²², ten aanzien van schapen- en geitenbrucellose.
- (7) Voorts heeft Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [inzake levensmiddelenhygiëne]²³ betrekking op specifieke elementen voor de preventie, de bestrijding en de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers, en bevat zij specifieke voorschriften voor de microbiologische kwaliteit van levensmiddelen.
- (8) Richtlijn 92/117/EEG voorziet in het verzamelen van gegevens over zoönosegevallen bij de mens. Beschikking nr. 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap²⁴ is vastgesteld om het verzamelen van de betrokken gegevens te verbeteren en bij te dragen tot een betere preventie en bestrijding van overdraagbare ziekten in de Gemeenschap.
- (9) Het verzamelen van gegevens inzake het vóórkomen van zoönoses en zoönoseverwekkers in diervoeders, bij dierpopulaties, in producten van dierlijke oorsprong en bij de mens is noodzakelijk om de ontwikkelingstendenzen en de bronnen van zoönoses te kunnen bepalen.

²⁰ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 38. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/72/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 210 van 10.8.1999, blz. 12).

²¹ PB 121 van 29.7.1964, blz. 1977. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/20/EG (PB L 163 van 4.7.2000, blz. 35).

²² PB L 46 van 19.2.1991, blz. 19. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 94/953/EG van de Commissie (PB L 371 van 31.12.1994, blz. 14).

²³ PB L ...

²⁴ PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1.

- (10) Het Wetenschappelijk Comité voor veterinaire maatregelen in verband met de volksgezondheid heeft, in zijn advies inzake zoönoses van 12 april 2000, gesteld dat de huidige maatregelen voor de bestrijding van door voedsel overgedragen zoönoses ontoereikend zijn en dat de epidemiologische gegevens die momenteel door de lidstaten worden verzameld, onvolledig en niet helemaal vergelijkbaar zijn. Derhalve heeft het comité aanbevolen de bewakingsvoorschriften te verbeteren en heeft het mogelijke maatregelen inzake risicobeheer voorgesteld. Het comité heeft bepaald dat uit een oogpunt van volksgezondheid bij voorrang aandacht moet worden besteed aan *Salmonella* spp., *Campylobacter* spp., verocytotoxine-producerende *Escherichia coli* (VTEC), *Listeria monocytogenes*, *Cryptosporidium* spp., *Echinococcus granulosus/multilocularis* en *Trichinella spiralis*.
- (11) De bij Richtlijn 92/117/EEG ingestelde regelingen inzake bewaking en gegevensverzameling moeten derhalve worden verbeterd. Terzelfder tijd zullen de bij Richtlijn 92/117/EEG vastgestelde specifieke bestrijdingsmaatregelen worden vervangen door de bepalingen die zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad]²⁵. Richtlijn 92/117/EEG dient derhalve te worden ingetrokken.
- (12) Het nieuwe kader voor wetenschappelijke advisering en ondersteuning op het gebied van de voedselveiligheid dat is ingesteld bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden]²⁶ dient te worden gebruikt voor het verzamelen en analyseren van de betrokken gegevens.
- (13) Zo nodig moet worden voorzien in procedures voor geharmoniseerde gegevensverzameling, op basis waarvan ontwikkelingstendenzen en bronnen van zoönoses en zoönoseverwekkers in de Gemeenschap kunnen worden geëvalueerd. De daarbij verzamelde gegevens moeten, samen met de gegevens uit andere bronnen, de basis voor risico-evaluatie van zoönoseverwekkers vormen.
- (14) Prioriteit moet worden gegeven aan de zoönoses die het grootste risico vormen voor de volksgezondheid. De bewakingssystemen moeten evenwel ook de opsporing mogelijk maken van nieuwe zoönoses en nieuwe uitbraken van bestaande zoönoses.
- (15) Naast de nieuwe zoönoses en zoönoseverwekkers kunnen ook nieuwe stammen van bestaande zoönoseverwekkers opduiken. Bewaking op het gebied van het ontstaan van resistentie tegen antimicrobiële middelen is noodzakelijk.

²⁵ PB L ...

²⁶ PB L ...

- (16) Aangezien het op geharmoniseerde wijze verstrekken van gegevens die kunnen dienen als basis voor risico-evaluatie van zoönoseverwekkers die op communautair niveau van belang zijn, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve beter door de Gemeenschap kan worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag vervatte subsidiariteitsbeginsel maatregelen vaststellen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel vervatte evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen te verwezenlijken. De verantwoordelijkheid voor de invoering en de handhaving van bewakingssystemen dient bij de lidstaten te berusten.
- (17) Afgezien van de algemene bewaking kunnen specifieke situaties worden geconstateerd op grond waarvan gecoördineerde bewakingsprogramma's vereist zijn. Daarbij dient vooral aandacht te worden besteed aan de zoönoses die zijn opgenomen in bijlage I, deel A, van Verordening (EG) nr. .../... [*inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad*].
- (18) Op basis van een grondig onderzoek van door voedsel overgedragen uitbraken van zoönoses kan worden bepaald welk pathogeen agens, welk levensmiddel en welke aspecten van de voedselbereiding en -bewerking tot de uitbraak hebben bijgedragen. Derhalve moet worden voorzien in dergelijke onderzoeken en in een nauwe samenwerking tussen de verschillende autoriteiten.
- (19) Overdraagbare spongiforme encefalopathieën vallen onder Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [*houdende vaststelling van voorschriften inzake preventie, bestrijding en uitroeiing van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathieën*]²⁷.
- (20) Teneinde ervoor te zorgen dat de met betrekking tot zoönoses en zoönoseverwekkers verzamelde informatie effectief kan worden gebruikt, moeten voorschriften worden vastgesteld voor de uitwisseling van alle relevante informatie. Die informatie moet in de lidstaten worden verzameld en aan de Commissie en de Europese Voedselautoriteit worden meegedeeld in de vorm van verslagen die ook op een geschikte wijze aan het publiek beschikbaar gesteld moeten worden.
- (21) De verslagen moeten jaarlijks worden ingediend. Naar gelang van de omstandigheden kunnen echter aanvullende verslagen aangewezen zijn.
- (22) Het kan dienstig zijn nationale en communautaire referentielaboratoria aan te wijzen om advies en assistentie te verlenen met analyses en tests met betrekking tot zoönoses en zoönoseverwekkers die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen.
- (23) Beschikking 90/424/EEG van de Raad van 26 juni 1990 betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied²⁸ dient te worden gewijzigd wat betreft de uitvoeringsbepalingen inzake de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan bepaalde activiteiten met betrekking tot de bewaking en bestrijding van zoönoses en zoönoseverwekkers.

²⁷ PB L ...

²⁸ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 19. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2001/12/EG van de Raad (PB L 3 van 6.1.2001, blz. 27.).

- (24) Voorzien moet worden in de nodige procedures om sommige bepalingen van deze richtlijn aan te passen aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang en om de nodige uitvoerings- en overgangsmaatregelen vast te stellen.
- (25) Aangezien bovenbedoelde maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden²⁹, moeten zij worden vastgesteld volgens de in artikel 5 van dat besluit vastgestelde regelgevingsprocedure. De Commissie dient te worden bijgestaan door het Comité voor voedselveiligheid en diergezondheid dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden],

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Doel en toepassingsgebied

1. Deze richtlijn heeft ten doel te zorgen voor een adequate bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers teneinde in de Gemeenschap de nodige informatie te kunnen verzamelen om de ontwikkelingstendensen en de bronnen van zoönoses en zoönoseverwekkers te kunnen evalueren. Deze evaluatie vormt de basis voor maatregelen voor de preventie en de bestrijding van zoönoses en zoönoseverwekkers die voor de Gemeenschap van belang zijn.
2. Deze richtlijn betreft:
 - a) de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers, met inachtneming van specifieke aspecten zoals antimicrobiële resistentie met betrekking tot zoönoseverwekkers, bij dierpopulaties in het stadium van de primaire dierlijke productie en zo nodig in andere stadia van de voedselketen, met inbegrip van de vervaardiging van diervoeders en de verdere bereiding en vervaardiging van producten van dierlijke oorsprong;
 - b) het epidemiologisch onderzoek van door voedsel overgedragen uitbraken;
 - c) de uitwisseling van informatie over zoönoses en zoönoseverwekkers;
 - d) de vaststelling van specifieke bewakingsvoorschriften.

²⁹ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

3. Deze richtlijn geldt onverminderd specifiekere communautaire voorschriften inzake diergezondheid, diervoeding, levensmiddelenhygiëne, overdraagbare ziekten, gezondheid en veiligheid op het werk en gentechnologie.
4. Deze richtlijn is niet van toepassing op overdraagbare spongiforme encefalopathieën.

Artikel 2 *Definities*

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. "*zoönose*": ziekte en/of besmetting die langs natuurlijke weg direct of indirect van dieren op de mens kan worden overgedragen;
2. "*zoönoseverwekker*": virus, bacterie, schimmel, parasiet of andere biologische entiteit waardoor een zoönose kan worden veroorzaakt;
3. "*antimicrobiële resistentie*": het vermogen van micro-organismen van bepaalde soorten om te overleven of zelfs in aantal toe te nemen in aanwezigheid van een bepaalde concentratie van een antimicrobiële stof, die doorgaans voldoende is om de groei van micro-organismen van dezelfde soort te remmen of deze te doden;
4. "*overdraagbare ziekte*": bij de mens voorkomende, door zoönoseverwekkers veroorzaakte ziekte die onder de toepassing van Beschikking 2119/98/EG valt;
5. "*levensmiddelenbedrijf*": een bedrijf zoals omschreven in artikel 2 van Verordening (EG) nr. .../... [*inzake levensmiddelenhygiëne*];
6. "*exploitant van een levensmiddelenbedrijf*": de persoon of personen die ervoor verantwoordelijk is/zijn dat aan de bij deze richtlijn vastgestelde eisen wordt voldaan in het levensmiddelenbedrijf waarover hij/zij de leiding heeft/hebben;
7. "*door voedsel overgedragen uitbraak*": de waarneming, onder bepaalde omstandigheden, van het voorkomen van twee of meer gevallen van dezelfde ziekte en/of besmetting bij de mens, of van de situatie waarbij meer ziektegevallen worden geconstateerd dan normaal zou mogen worden verwacht, waarbij er een (mogelijk) oorzakelijk verband bestaat met eenzelfde voedselbron;
8. "*bewaking*": een systeem voor het verzamelen, analyseren en bekendmaken van gegevens inzake het vóórkomen van zoönoses, zoönoseverwekkers en daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie;
9. "*primaire productie*": de productie zoals omschreven in artikel 2 van Verordening (EG) nr. .../... [*inzake levensmiddelenhygiëne*].

Artikel 3
Algemene verplichtingen

1. De lidstaten zien erop toe dat gegevens inzake het vóórkomen van zoönoses en zoönoseverwekkers, alsmede van daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie, worden verzameld, geanalyseerd en bekendgemaakt, overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn en alle daaruit voortvloeiende bepalingen.
2. Elke lidstaat wijst zijn bevoegde autoriteit in het kader van deze richtlijn aan en stelt de Commissie daarvan in kennis.
3. De lidstaten zien toe op de totstandkoming van een doelmatige en permanente samenwerking op basis van een vrije uitwisseling van algemene informatie en, indien nodig, uitwisseling van specifieke gegevens tussen de in het kader van deze richtlijn aangewezen bevoegde autoriteit en:
 - a) de in het kader van de communautaire regelgeving inzake diergezondheid aangewezen bevoegde autoriteit,
 - b) de in het kader van de communautaire regelgeving inzake levensmiddelenhygiëne aangewezen bevoegde autoriteit,
 - c) de in artikel 1 van Beschikking 2119/98/EG bedoelde structuren en/of instanties.
4. De lidstaten zien erop toe dat de betrokken ambtenaren van de in het kader van deze richtlijn aangewezen bevoegde autoriteit voldoende gekwalificeerd zijn om die taken uit te voeren en, indien nodig, worden opgeleid op het gebied van de microbiologie en de epidemiologie.

Hoofdstuk II

Bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers

Artikel 4
Algemene voorschriften inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers

1. De lidstaten verzamelen relevante gegevens om de gevaren te identificeren en te beschrijven, de blootstelling aan die gevaren te evalueren en de risico's te karakteriseren die verbonden zijn aan zoönoses en zoönoseverwekkers. De bewaking vindt plaats bij dierpopulaties, vooral in het stadium van de primaire productie, maar zo nodig ook in andere stadia van de voedselketen, met inbegrip van de vervaardiging van diervoeders en de verdere bereiding en vervaardiging van producten van dierlijke oorsprong.

2. De bewaking betreft alle zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn opgenomen in bijlage I, deel 1 A.

Wanneer de epidemiologische situatie in een lidstaat dat nodig maakt, heeft de bewaking ook betrekking op de zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in bijlage I, deel 1 B.

3. De bewaking wordt gebaseerd op de in de lidstaten bestaande systemen. Indien nodig kunnen volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure en met inachtneming van andere communautaire voorschriften op het gebied van diergezondheid, levensmiddelenhygiëne en overdraagbare ziekten uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld met betrekking tot de bewaking van de in bijlage I vermelde zoönoses en zoönoseverwekkers. Deze uitvoeringsbepalingen betreffen met name:
 - a) de dierpopulatie of subpopulaties of de stadia van de voedselketen waarop de bewaking betrekking moet hebben;
 - b) de aard en het type van de te verzamelen gegevens;
 - c) de gevalsdefinities;
 - d) de te gebruiken bemonsteringsmethoden;
 - e) de door de laboratoria te gebruiken testmethoden;
 - f) de rapportagefrequentie, inclusief richtsnoeren voor rapportage tussen de lokale, de regionale en de centrale autoriteiten.

Artikel 5

Bewaking van antimicrobiële resistentie

1. De lidstaten zien erop toe dat de bewaking gegevens oplevert over het vóórkomen van antimicrobiële resistentie bij zoönoseverwekkers, overeenkomstig het bepaalde in bijlage II.
2. De bepalingen ter uitvoering van lid 1 worden vastgesteld volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 6

Gecoördineerde bewakingsprogramma's

1. Volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure kunnen gecoördineerde bewakingsprogramma's worden vastgesteld voor een of meer zoönoses en/of zoönoseverwekkers, indien nodig na raadpleging van de Europese Voedselautoriteit. De gecoördineerde bewakingsprogramma's kunnen vooral worden vastgesteld wanneer een specifieke behoefte aan een risico-evaluatie is geconstateerd of wanneer beginwaarden moeten worden vastgesteld met betrekking tot zoönoses en/of zoönoseverwekkers op het niveau van de lidstaten en/of van de Gemeenschap.

2. Bij de vaststelling van een gecoördineerd bewakingsprogramma wordt speciaal verwezen naar de zoönoses en zoönoseverwekkers bij dierpopulaties als bedoeld in bijlage I, deel A, bij Verordening (EG) nr. .../... [*inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad*].
3. De minimumvoorschriften met betrekking tot het vaststellen van de gecoördineerde bewakingsprogramma's worden vastgesteld in bijlage III.
4. De resultaten van de gecoördineerde bewakingsprogramma's worden aan de Europese Voedselautoriteit medegedeeld.

Hoofdstuk III

Door voedsel overgedragen uitbraken

Artikel 7

Epidemiologisch onderzoek van door voedsel overgedragen uitbraken

1. De lidstaten zien erop toe dat, wanneer de exploitant van een levensmiddelenbedrijf verneemt dat een door hem geproduceerd of verwerkt levensmiddel een door voedsel overgedragen uitbraak heeft veroorzaakt of kan veroorzaken, hij de bevoegde autoriteit daarvan onverwijld in kennis stelt. Het betrokken levensmiddel, of een monster daarvan, wordt zo bewaard dat het onderzoek ervan in een laboratorium of een nader onderzoek van de vermoede uitbraak niet in het gedrang wordt gebracht.
2. Wanneer de bevoegde autoriteit krachtens lid 1 informatie ontvangt of anderszins in kennis wordt gesteld van een door voedsel overgedragen uitbraak, stelt zij, in samenwerking met de in artikel 1 van Beschikking 2119/98/EG bedoelde autoriteiten, een onderzoek in naar de uitbraak. Het onderzoek heeft ten doel gegevens op te leveren over het epidemiologische profiel, de mogelijk betrokken levensmiddelen en de mogelijke oorzaken van de uitbraak. Het onderzoek omvat, voorzover mogelijk, ook adequaat epidemiologisch en microbiologisch onderzoek. De bevoegde autoriteit doet de Commissie en de Europese Voedselautoriteit een beknopt verslag toekomen over de resultaten van de verrichte onderzoeken, met vermelding van de in bijlage IV, deel E, bij deze richtlijn bedoelde informatie. De uitvoeringsbepalingen betreffende het onderzoek van door voedsel overgedragen uitbraken kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.
3. De leden 1 en 2 zijn van toepassing onverminderd communautaire voorschriften inzake de productveiligheid, de systemen voor vroegtijdige waarschuwing en maatregelen ter voorkoming en beheersing van overdraagbare ziekten, en de levensmiddelenhygiëne.
4. De maatregelen met betrekking tot de verdachte levensmiddelen en de omgeving waarin ze zijn geproduceerd, worden vastgesteld overeenkomstig artikel 12 van Verordening (EG) nr./.... [*inzake levensmiddelenhygiëne*].

Hoofdstuk IV

Uitwisseling van informatie

Artikel 8

Onderzoeken naar zoönoses bij exploitanten van een levensmiddelenbedrijf

De lidstaten zien erop toe dat exploitanten van een levensmiddelenbedrijf de resultaten van een onderzoek naar de aanwezigheid van de in bijlage I, deel 1 A, vermelde zoönoses en zoönoseverwekkers gedurende een door de bevoegde autoriteit te bepalen periode bewaren en aan die autoriteit meedelen indien deze daarom verzoekt.

Artikel 9

Evaluatie van tendensen en bronnen van zoönoses, zoönoseverwekkers en antimicrobiële resistentie

1. De lidstaten evalueren de tendensen en bronnen van zoönoses, zoönoseverwekkers en de daarop betrekking hebben antimicrobiële resistentie op hun grondgebied.

Elke lidstaat stelt de Commissie en de Europese Voedselautoriteit jaarlijks tegen eind mei in het bezit van een verslag inzake de tendensen en bronnen van zoönoses, zoönoseverwekkers en de daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie, dat alle gegevens omvat die in het voorafgaande jaar uit hoofde van de artikelen 4 tot en met 7 zijn verzameld. De verslagen, of samenvattingen daarvan, worden openbaar gemaakt.

De verslagen bevatten ook de informatie als bedoeld in artikel 3, lid 2, onder b), van Verordening (EG) nr. .../... [van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad].

De minimumeisen waaraan de verslagen moeten voldoen, worden vastgesteld in bijlage IV. Nadere voorschriften inzake de beoordeling van deze verslagen, inclusief de vormvoorschriften en de in de verslagen op te nemen minimumgegevens, kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.

Wanneer het op grond van de omstandigheden vereist is, kan de Commissie om specifieke aanvullende informatie verzoeken en dienen de lidstaten naar aanleiding van een dergelijk verzoek of op eigen initiatief verslagen in.

2. De Europese Voedselautoriteit onderzoekt elk jaar de in lid 1 bedoelde verslagen en publiceert binnen negen maanden na de ontvangst ervan een samenvattend verslag over de tendensen en bronnen van zoönoses, zoönoseverwekkers en de daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie in de Gemeenschap.

Bij de opstelling van het samenvattend verslag kan de Europese Voedselautoriteit ook andere gegevens in aanmerking nemen die betrekking hebben op zoönoses, zoönoseverwekkers en de daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie, bijvoorbeeld de gegevens die worden meegedeeld in het kader van de communautaire regelgeving inzake diergezondheid, levensmiddelencontrole, levensmiddelenhygiëne en overdraagbare ziekten, met name:

- artikel 8 van Richtlijn 64/432/EEG;
- artikel 14, lid 2, van Richtlijn 89/397/EEG van de Raad³⁰;
- artikel 24 van Beschikking 90/424/EEG;
- artikel 4 van Beschikking 2119/98/EG.

Hoofdstuk V

Laboratoria

Artikel 10

Communautaire en nationale referentielaboratoria

1. Volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure kunnen een of meer communautaire referentielaboratoria worden aangewezen voor de analyse van en het testen op zoönoses, zoönoseverwekkers en de daarmee samenhangende antimicrobiële resistentie.
2. Onverminderd de toepasselijke bepalingen van Beschikking 90/424/EEG worden de verantwoordelijkheden en taken van de communautaire referentielaboratoria vastgesteld volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure, in het bijzonder wat betreft de coördinatie van hun werkzaamheden met die van de nationale referentielaboratoria.
3. De lidstaten wijzen een nationaal referentielaboratorium aan voor elk gebied waarvoor een communautair referentielaboratorium is aangewezen en stellen de Commissie daarvan in kennis.
4. Volgens de procedure van artikel 12, lid 2, kunnen bepaalde verantwoordelijkheden en taken van de nationale referentielaboratoria worden vastgesteld, in het bijzonder wat betreft de coördinatie van hun werkzaamheden met die van de relevante laboratoria in de lidstaten.

³⁰ PB L 186 van 30.6.1989, blz. 23 (zal worden vervangen door een verordening betreffende officiële controles op de veiligheid van levensmiddelen en diervoeder, actie 4 in het witboek over voedselveiligheid (COM(1999) 719 definitief)).

Hoofdstuk VI

Tenuitvoerlegging

Artikel 11

Wijziging van de bijlagen en overgangsmaatregelen

Indien nodig kunnen na raadpleging van de Europese Voedselautoriteit de bijlagen worden gewijzigd of de nodige overgangsmaatregelen worden vastgesteld volgens de in artikel 12, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 12

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor voedselveiligheid en diergezondheid dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad [*tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden*].
2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 13

Omzetting

- 1 De lidstaten dienen vóór 1 november 2002 de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

De lidstaten passen deze bepalingen toe met ingang van 1 januari 2003.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

- 2 De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Hoofdstuk VII Slotbepalingen

Artikel 14

Intrekking

Richtlijn 92/117/EEG wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2003.

De maatregelen die de lidstaten hebben vastgesteld op grond van artikel 8, lid 1, en ten uitvoer gelegd overeenkomstig artikel 10, lid 1, van die richtlijn en de overeenkomstig artikel 8, lid 3, van die richtlijn goedgekeurde programma's blijven echter van kracht totdat de overeenkomstige bestrijdingsprogramma's zijn goedgekeurd overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EG) .../... [*inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG*].

Artikel 15

Wijziging van Beschikking 90/424/EEG

Beschikking 90/424/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. artikel 29 wordt als volgt gelezen:

"1. De lidstaten kunnen in het kader van het bepaalde in artikel 24, leden 2 tot en met 11, verzoeken om een financiële bijdrage van de Gemeenschap voor de bewaking en bestrijding van de in de bijlage, groep 2, genoemde zoönoses.

2. Voor de bestrijding van zoönoses wordt de financiële bijdrage van de Gemeenschap toegekend in het kader van een nationaal programma als bedoeld in artikel 6 van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad [*inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad*] ^[*].

De hoogte van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor de in bijlage II, punt C, van Verordening (EG) nr. .../... [*inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad*] vermelde maatregelen wordt vastgesteld op maximaal 50% van de kosten die in de lidstaat zijn gemaakt om de eigenaars schadeloos te stellen voor het slachten en vernietigen van vermeerderingskoppels van *Gallus gallus* wegens de betrokken infectie.";

- - -

* PB L".

2. Het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 29 bis

Uiterlijk tot de datum waarop de overeenkomstige bestrijdingsprogramma's zijn goedgekeurd overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EG) nr. .../... [*van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad*] kunnen de lidstaten de Gemeenschap verzoeken om de in artikel 29, lid 2, bedoelde financiële bijdrage voor een nationaal programma dat op grond van Richtlijn 92/117/EEG is goedgekeurd.";

3. In de bijlage worden onder groep 2 de volgende streepjes toegevoegd:"

- Campylobacteriose
- Cryptosporidiose
- Listeriose
- Salmonellose (zoönotische salmonella)
- Trichinellose
- Verocytotoxine-producerende *Escherichia coli*".

*Artikel 16
Inwerkingtreding*

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 17
Adressaten*

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, op

*Voor het Europees Parlement
De Voorzitter*

*Voor de Raad
De Voorzitter*

BIJLAGE I

Deel 1. Zoönoses en zoönoseverwekkers die moeten worden bewaakt op grond van artikel 4

A. Zoönoses en zoönoseverwekkers waarop de bewaking betrekking moet hebben

Brucellose en de verwekkers daarvan

Campylobacteriose en de verwekkers daarvan

Cryptosporidiose en de verwekkers daarvan

Echinokokkose en de verwekkers daarvan

Listeriose en de verwekkers daarvan

Salmonellose en de verwekkers daarvan

Trichinellose en de verwekkers daarvan

Tuberculose veroorzaakt door *Mycobacterium bovis*

Verocytotoxine-producerende *Escherichia coli*

B. Lijst van zoönoses en zoönoseverwekkers die moeten worden bewaakt naar gelang van de epidemiologische situatie

1. Virale zoönoses

Calicivirus

Hepatitis A-virus

Influenzavirus

Rabiës

Door teken overgedragen virussen

2. Bacteriële zoönoses

Borreliose en de verwekkers daarvan

Botulisme en de verwekkers daarvan

Leptospirose en de verwekkers daarvan

Psittacose en de verwekkers daarvan

Andere vormen van tuberculose dan bedoeld onder A

Vibriose en de verwekkers daarvan

Yersiniose en de verwekkers daarvan

3. Parasitaire zoönoses

Anisakiase en de verwekkers daarvan

Cysticercose en de verwekkers daarvan

Toxoplasmose en de verwekkers daarvan

4. Andere zoönoses en zoönoseverwekkers

Deel 2. Criteria voor toevoeging of schrapping van zoönoses in de lijst in deel 1

In de in deel 1 vastgestelde lijst kunnen, indien nodig, zoönoses of zoönoseverwekkers worden toegevoegd of geschrapt met inachtneming van:

- hun vóórkomen bij dieren en bij mensen, in voeder en in levensmiddelen,
- de ernst ervan voor de mens,
- de economische gevolgen op het gebied van gezondheidszorg en voor levensmiddelenbedrijven,
- de epidemiologische tendensen bij dieren, bij mensen en in voeder en levensmiddelen.

BIJLAGE II

Voorschriften inzake de bewaking van antimicrobiële resistentie op grond van artikel 5

A. Algemene voorschriften

De bewaking van antimicrobiële resistentie moet relevante informatie opleveren over het ontstaan van en de tendensen in antimicrobiële resistentie bij zoönoseverwekkers.

De bewaking moet complementair zijn aan de bewaking van menselijke isolaten overeenkomstig Beschikking 2119/98/EG van de Raad.

De lidstaten zien erop toe dat het in artikel 5 bedoelde bewakingssysteem inzake antimicrobiële resistentie ten minste de onderstaande gegevens bevat:

1. diersoorten waarop de bewaking betrekking heeft,
2. bacteriesoorten en/of -stammen waarop de bewaking betrekking heeft,
3. bemonsteringsstrategie in het kader van de bewaking,
4. antimicrobiële stoffen waarop de bewaking betrekking heeft,
5. laboratoriummethoden voor de opsporing van resistentie,
6. laboratoriummethoden voor de identificatie van isolaten,
7. methoden voor het verzamelen van de gegevens.

B. Specifieke voorschriften

De lidstaten zien erop toe dat de hierboven bedoelde bewaking ten minste relevante informatie oplevert met betrekking tot:

- antibiogrammen voor een representatief aantal isolaten van *Salmonella* spp., *Campylobacter jejuni* en *Campylobacter coli* van runderen, varkens en pluimvee.

BIJLAGE III
Gecoördineerde bewakingsprogramma's als bedoeld in artikel 6

Bij de vaststelling van een gecoördineerd bewakingsprogramma worden ten minste de volgende kenmerken van het programma vastgelegd:

- het doel van het programma,
- de looptijd van het programma,
- het geografische gebied of de regio,
- de betrokken zoönoses en/of zoönoseverwekkers,
- de vereiste types monsters en andere gegevensseenheden,
- minimumbemonsteringsschema's,
- de aard van de in het laboratorium gebruikte testmethoden,
- de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten,
- de in te zetten middelen,
- de kostenramingen en de wijze waarop de kosten zullen worden gedekt,
- de methode en het tijdschema voor de rapportage van de resultaten aan de Commissie en de andere lidstaten.

BIJLAGE IV
Voorschriften inzake de op grond van artikel 9 in te dienen verslagen

Het in artikel 9, lid 1, bedoelde verslag moet ten minste de volgende informatie bevatten:

A. Voor elke zoönose en zoönoseverwekker moeten de eerste keer de volgende gegevens worden vermeld (later hoeven alleen wijzigingen te worden meegedeeld):

- a) Bewakingssystemen (bemonsteringsstrategie, bemonsteringsfrequentie, aard van het monster, gevalsdefinitie, gebruikte diagnostische methoden)
- b) Vaccinatiebeleid en andere preventieve maatregelen
- c) Bestrijdingsprogramma's
- d) Maatregelen bij een positief resultaat of in individuele gevallen
- e) Geldende meldingsregelingen
- f) Voorgeschiedenis van de ziekte en/of besmetting in het betrokken land

B. Elk jaar moeten worden meegedeeld:

- a) De voor de zoönose vatbare dierpopulatie (en de data waarvoor de cijfers gelden)
 - Aantal beslagen of koppels
 - Totaal aantal dieren
- b) Bij de rapportage betrokken laboratoria en instituten

C. Elk jaar moeten voor elke betrokken zoönoseverwekker en gegevenscategorie de onderstaande bijzonderheden en de gevolgen daarvan worden vermeld:

- a) Wijzigingen in de reeds beschreven systemen
- b) Wijzigingen in vroeger beschreven methoden
- c) Resultaten van het onderzoek en van de verdere typering of een andere methode van karakterisering in de laboratoria (apart voor elke vermelde categorie)
- d) Nationale evaluatie van de recente situatie, de tendens en de besmettingsbronnen
- e) Relevantie als zoönose
- f) Relevantie van bij dieren en in levensmiddelen gedane bevindingen voor ziektegevallen bij de mens, bron van besmetting van de mens

- g) Erkende bestrijdingsstrategieën die kunnen worden gebruikt om overdracht van de zoönoseverwekker op mensen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken
- h) Behoefte aan specifieke maatregelen in de lidstaat of op het niveau van de EU, op basis van de recente situatie.

D. Rapportage inzake de resultaten van het onderzoek

Bij de resultaten moet steeds melding worden gemaakt van het aantal onderzochte epidemiologische eenheden (beslagen, koppels, monsters, partijen) en van het aantal positieve monsters volgens de gevaldefinitie. Indien nodig moeten de resultaten zo worden gepresenteerd dat daaruit de geografische spreiding van de zoönose of de zoönoseverwekker blijkt.

E. Gegevens inzake een door voedsel overgedragen uitbraak:

- a) Het totale aantal uitbraken in de loop van een jaar.
- b) Het aantal personen dat als gevolg van de uitbraken ziek is geworden of is gestorven.
- c) Het oorzakelijke agens van de uitbraken, inclusief, voorzover mogelijk, het serotype of een andere beschrijving van het agens. Wanneer het oorzakelijke agens niet kan worden geïdentificeerd, moet de reden daarvoor worden vermeld.
- d) Bij de uitbraak betrokken levensmiddelen en andere mogelijke vectoren.
- e) Beschrijving van de aard van de plaats waar het betrokken levensmiddel is geproduceerd/aangekocht/verkregen/geconsumeerd.
- f) Secundaire factoren, bijvoorbeeld ontoereikende hygiëne bij de levensmiddelenbereiding.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen
zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG
en 90/539/EEG van de Raad**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 152, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie³¹,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité³²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³³,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag³⁴,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bescherming van de volksgezondheid tegen ziekten en besmettingen die direct of indirect van dieren op de mens kunnen worden overgedragen (zoönoses) is van het allergrootste belang.
- (2) Via voedsel overgedragen zoönoses kunnen de oorzaak zijn van menselijk leed, maar ook van economisch verlies bij de voedselproductie en voor de levensmiddelenindustrie.
- (3) Ook zoönoses die op een andere wijze dan via voedsel, vooral door wilde dieren en gezelschapsdieren, worden overgedragen, geven aanleiding tot bezorgdheid.

³¹ PB C ...

³² PB C ...

³³ PB C ...

³⁴ PB C ...

- (4) Richtlijn 92/117/EEG van de Raad van 17 december 1992 inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in producten van dierlijke oorsprong teneinde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen³⁵ is vastgesteld met het oog op de invoering van systemen voor de bewaking van bepaalde zoönoses en van controles op salmonella bij pluimveekoppels.
- (5) Krachtens Richtlijn 92/117/EEG moeten de lidstaten de nationale maatregelen die zij ten uitvoer leggen om het bij deze richtlijn vastgestelde doel te bereiken, indienen bij de Commissie. De lidstaten moesten ook plannen opstellen voor de controle op salmonella's bij pluimvee. Krachtens Richtlijn 97/22/EG³⁶ van de Raad tot wijziging van Richtlijn 92/117/EEG is deze verplichting evenwel geschorst in afwachting van de in artikel 15 bis van Richtlijn 92/117/EEG bedoelde herziening.
- (6) Verschillende lidstaten hebben reeds een plan voor de controle op salmonella ingediend en die plannen zijn door de Commissie goedgekeurd. Voorts dienden alle lidstaten met ingang van 1 januari 1998 de minimummaatregelen ten uitvoer te leggen die voor salmonella zijn vastgesteld in bijlage III, deel I, bij Richtlijn 92/117/EEG, en dienden zij regels op te stellen voor maatregelen om te voorkomen dat salmonella op een bedrijf wordt binnengebracht.
- (7) Deze minimummaatregelen betreffen vooral de bewaking en de controle van salmonella bij fokkoppels van de soort *Gallus gallus*. Wanneer besmetting met de serotypes *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* bij de betrokken monsters werd geconstateerd en bevestigd, moesten op grond van Richtlijn 92/117/EEG specifieke maatregelen worden genomen om de besmetting te bestrijden.
- (8) Voorschriften voor de bewaking en de bestrijding van bepaalde zoönoses bij dieren zijn reeds vastgelegd in andere communautaire regelgeving, met name
- Richtlijn 64/432/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens³⁷, ten aanzien van rundertuberculose en runderbrucellose, en
 - Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in schapen en geiten³⁸, ten aanzien van schapen- en geitenbrucellose.
- (9) Voorts heeft Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [inzake levensmiddelenhygiëne]³⁹ betrekking op specifieke elementen voor de preventie, de bestrijding en de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers, en bevat zij specifieke voorschriften voor de microbiologische kwaliteit van levensmiddelen.

³⁵ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 38. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/72/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 210 van 10.8.1999, blz. 12).

³⁶ PB L 113 van 30.4.1997, blz. 9.

³⁷ PB 121 van 29.7.1964, blz. 1977. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/20/EG (PB L 163 van 4.7.2000, blz. 35).

³⁸ PB L 46 van 19.2.1991, blz. 19. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 94/953/EG van de Commissie (PB L 371 van 31.12.1994, blz. 14).

³⁹ PB L ...

- (10) Richtlijn 92/117/EEG voorziet in het verzamelen van gegevens over het vóórkomen van zoönoses en zoönoseverwekkers in diervoeders, bij dieren, in levensmiddelen en bij de mens. Hoewel de regeling inzake het verzamelen van de gegevens niet geharmoniseerd is en derhalve geen vergelijking tussen de lidstaten mogelijk maakt, vormt zij toch een basis voor de evaluatie van de huidige situatie met betrekking tot zoönoses en zoönoseverwekkers in de Gemeenschap.
- (11) Uit de in het kader van de regeling verzamelde gegevens blijkt dat de meeste gevallen van zoönoses bij de mens worden veroorzaakt door *Salmonella* spp. en *Campylobacter* spp. Het aantal gevallen van salmonellose bij de mens lijkt af te nemen, vooral die welke worden veroorzaakt door *Salmonella enteritidis* en *Salmonella typhimurium*, waaruit mag worden geconcludeerd dat de in de Gemeenschap genomen bestrijdingsmaatregelen hiertegen succes hebben gehad. Toch wordt aangenomen dat vele gevallen niet worden gemeld en dat de verzamelde gegevens bijgevolg geen volledig beeld van de situatie geven.
- (12) Het Wetenschappelijk Comité voor veterinaire maatregelen in verband met de volksgezondheid heeft, in zijn advies inzake zoönoses van 12 april 2000, gesteld dat de huidige maatregelen voor de bestrijding van door voedsel overgedragen zoönoses ontoereikend zijn en dat de epidemiologische gegevens die momenteel door de lidstaten worden verzameld, onvolledig en niet helemaal vergelijkbaar zijn. Derhalve heeft het comité aanbevolen de bewakingsvoorschriften te verbeteren en heeft het mogelijke maatregelen inzake risicobeheer voorgesteld.
- (13) Daarom moeten de bestaande regelingen voor de bestrijding van bepaalde zoönoseverwekkers worden verbeterd. Terzelfder tijd zullen de bij Richtlijn 92/117/EEG vastgestelde systemen voor bewaking en gegevensverzameling worden vervangen door de bepalingen die zijn vastgelegd in Richtlijn .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad]⁴⁰.
- (14) Als beginsel moet worden vastgesteld dat de bestrijdingsmaatregelen betrekking moeten hebben op de hele voedselketen, van bij de boer tot op het bord.
- (15) In het algemeen moeten de in de communautaire regelgeving inzake diervoeders, diergezondheid en levensmiddelenhygiëne vastgestelde voorschriften van toepassing zijn op die bestrijdingsmaatregelen.
- (16) Voor bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers moeten evenwel specifieke bestrijdingsvoorschriften worden vastgesteld.
- (17) Die specifieke bestrijdingsvoorschriften moeten worden gebaseerd op de doelstellingen inzake het terugdringen van de prevalentie van zoönoses en zoönoseverwekkers.

⁴⁰

PB L ...

- (18) De doelstellingen moeten voor zoonoses en zoonoseverwekkers bij dieren worden vastgesteld met inachtneming van de incidentie en de epidemiologische tendensen bij dieren en bij mensen, de ernst voor mensen, de potentiële economische gevolgen op het gebied van de gezondheidszorg en voor de levensmiddelenbedrijven, en het bestaan van adequate maatregelen om de prevalentie terug te dringen. Indien nodig kunnen ook doelstellingen worden vastgesteld voor andere delen van de voedselketen.
- (19) Om de doelstellingen tijdig te kunnen verwezenlijken, moeten de lidstaten specifieke bestrijdingsprogramma's opzetten die door de Gemeenschap moeten worden goedgekeurd.
- (20) De voornaamste verantwoordelijkheid voor de veiligheid van levensmiddelen dient bij de levensmiddelenbedrijven te berusten. De lidstaten moeten derhalve het opzetten van bestrijdingsprogramma's op bedrijfsniveau stimuleren.
- (21) Het kan gebeuren dat lidstaten of levensmiddelenbedrijven in het kader van hun bestrijdingsprogramma's specifieke bestrijdingsmethoden wensen te gebruiken. Bepaalde methoden evenwel zijn misschien niet acceptabel, in het bijzonder omdat zij het bereiken van het gestelde doel in het algemeen in de weg staan, omdat zij specifiek interfereren met noodzakelijke testmethoden, of omdat zij aanleiding geven tot potentiële risico's voor de volksgezondheid. Daarom moet worden voorzien in adequate procedures waardoor de Commissie kan besluiten dat bepaalde bestrijdingsmethoden niet in het kader van bestrijdingsprogramma's mogen worden gebruikt.
- (22) Bestaande of nieuwe bestrijdingsmethoden vallen niet altijd onder een specifieke communautaire regelgeving inzake goedkeuring van producten, maar kunnen misschien wel bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen inzake het terugdringen van de prevalentie van bepaalde zoonoses en zoonoseverwekkers. Daarom moet de Commissie over de bevoegdheid beschikken om het gebruik van die methoden op communautair niveau eventueel toe te staan.
- (23) Het is van cruciaal belang dat bij het herbevolken uitsluitend dieren worden gebruikt die komen uit koppels of beslagen die overeenkomstig deze verordening zijn gecontroleerd. De in het kader van een specifiek bestrijdingsprogramma verkregen testresultaten moeten worden meegedeeld aan de koper van de dieren. Daartoe moeten specifieke voorschriften worden opgenomen in de desbetreffende communautaire regelgeving inzake het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen, met name betreffende partijen levende dieren en broedeieren. Richtlijn 64/432/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens, Richtlijn 72/462/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake gezondheidsvraagstukken en veterinairerechtelijke vraagstukken bij de invoer van runderen, varkens, schapen en geiten, van vers vlees of van vleesproducten uit derde landen⁴¹ en Richtlijn 90/539/EEG van de Raad van 15 oktober 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en

⁴¹ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 28. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn (EG) nr. 97/79 (PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31).

de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren⁴² moeten dienovereenkomstig worden aangepast.

- (24) Wat de bestrijding van salmonella betreft, duidt de beschikbare informatie erop dat pluimveeproducten een belangrijke bron van salmonellose bij de mens zijn. De bestrijdingsmaatregelen moeten daarom worden toegepast op de productie van deze producten en op die manier de krachtens Richtlijn 92/117/EEG van de Raad getroffen maatregelen uitbreiden. Wat de productie van consumptie-eieren betreft, is het van belang dat er specifieke maatregelen worden vastgesteld betreffende het in de handel brengen van producten afkomstig van koppels waarvan niet aan de hand van tests is vastgesteld dat zij vrij van de betrokken salmonella's zijn. Wat pluimveevlees betreft, is het streven dat er een redelijke garantie is dat het in de handel gebrachte pluimveevlees vrij is van de betrokken salmonella's. Voor exploitanten van een levensmiddelenbedrijf moet er een overgangperiode komen zodat zij zich aan de beoogde maatregelen kunnen aanpassen; deze maatregelen kunnen later naar aanleiding van wetenschappelijke risico-evaluaties verder worden aangepast. Te zijner tijd moeten gelijkwaardige garanties van derde landen worden verlangd.
- (25) Er dienen nationale en communautaire referentielaboratoria te worden aangewezen om advies en assistentie te verlenen inzake aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen.
- (26) Om de uniforme toepassing van deze verordening te garanderen, moet worden voorzien in de organisatie van communautaire audits en controles overeenkomstig Beschikking 98/139/EG van de Commissie van 4 februari 1998 houdende enige bepalingen inzake de door deskundigen van de Commissie in de lidstaten op veterinair gebied verrichte controles ter plaatse⁴³ en Beschikking 98/140/EG van de Commissie van 4 februari 1998 houdende enige bepalingen inzake de door deskundigen van de Commissie in derde landen op veterinair gebied verrichte controles ter plaatse⁴⁴.
- (27) Voorzien moet worden in de nodige procedures om sommige bepalingen van deze verordening aan te passen aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang en om de nodige uitvoerings- en overgangsmaatregelen vast te stellen.
- (28) Aangezien bovenbedoelde maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁴⁵, moeten zij worden vastgesteld volgens de in artikel 5 van dat besluit vastgestelde regelgevingsprocedure. De Commissie dient te worden bijgestaan door het Comité voor voedselveiligheid en diergezondheid dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... *[tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden]*⁴⁶,

⁴² PB L 303 van 31.10.1990, blz. 6. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2000/505/EG van de Commissie (PB L 201 van 9.8.2000, blz. 8).

⁴³ PB L 38 van 12.2.1998, blz. 10.

⁴⁴ PB L 38 van 12.2.1998, blz. 14.

⁴⁵ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁴⁶ PB L ...

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Doel en toepassingsgebied

1. Deze verordening heeft ten doel erop toe te zien dat adequate en doeltreffende maatregelen worden getroffen voor de bestrijding van salmonella en andere zoönoseverwekkers teneinde de prevalentie ervan en het risico voor de volksgezondheid te verminderen.
2. Deze verordening betreft:
 - a) de vastlegging van doelstellingen voor de vermindering van de prevalentie van bepaalde zoönoses bij dierpopulaties, vooral in het stadium van de primaire dierlijke productie, maar zo nodig ook in andere stadia van de voedselketen;
 - b) de goedkeuring van door de lidstaten en door exploitanten van een levensmiddelenbedrijf vastgestelde specifieke bestrijdingsprogramma's;
 - c) de vaststelling van specifieke voorschriften inzake bepaalde bestrijdingsmethoden die worden toegepast om de prevalentie van zoönoses en zoönoseverwekkers te verminderen;
 - d) de vaststelling van voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer van bepaalde dieren en producten daarvan uit derde landen.

Artikel 2

Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. "zoönose": ziekte en/of besmetting die langs natuurlijke weg direct of indirect van dieren op de mens kan worden overgedragen;
2. "zoönoseverwekker": virus, bacterie, schimmel, parasiet of andere biologische entiteit waardoor een zoönose kan worden veroorzaakt;
3. "levensmiddelenbedrijf": een bedrijf zoals omschreven in artikel 2 van Verordening (EG) nr. .../... [inzake levensmiddelenhygiëne];
4. "exploitant van een levensmiddelenbedrijf": de persoon of personen die ervoor verantwoordelijk is/zijn dat aan de bij deze verordening vastgestelde eisen wordt voldaan in het levensmiddelenbedrijf waarover hij/zij de leiding heeft/hebben;
5. "prevalentie": het aantal gevallen waarin een epidemiologische eenheid positief is bevonden voor een bepaalde zoönose of zoönoseverwekker in een bepaalde populatie over een duidelijk afgebakende periode;

6. "*beslag*": een dier of een groep dieren als omschreven in artikel 2, lid 2, onder a), van Richtlijn 64/432/EEG;
7. "*koppel*": een dier of een groep dieren als omschreven in artikel 2, tweede alinea, punt 7, van Richtlijn 90/539/EEG;
8. "*primaire productie*": de productie zoals omschreven in artikel 2 van Verordening (EG) nr. .../... [*inzake levensmiddelenhygiëne*].

Artikel 3 *Bevoegde autoriteiten*

1. Elke lidstaat wijst zijn bevoegde autoriteit in het kader van deze verordening aan en stelt de Commissie daarvan in kennis.
2. De bevoegde autoriteit is verantwoordelijk voor:
 - a) het opstellen van de in artikel 5, lid 1, bedoelde programma's en het voorbereiden van eventuele wijzigingen daarvan die nodig kunnen blijken in het licht van de beschikbare gegevens en resultaten;
 - b) het verzamelen van de gegevens die nodig zijn voor de evaluatie van de aangewende middelen en van de resultaten die zijn verkregen bij de uitvoering van de nationale bestrijdingsprogramma's als bedoeld in artikel 5 en het jaarlijks toezenden van deze gegevens en resultaten, inclusief de resultaten van eventuele onderzoeken, aan de Commissie en de Europese Voedselautoriteit, uiterlijk op 31 mei van het daaropvolgende jaar, overeenkomstig de krachtens artikel 9, lid 1, van Richtlijn .../.../EG [*inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad*] vastgestelde voorschriften;
 - c) het uitvoeren van regelmatige controles van levensmiddelenbedrijven om na te gaan of de bepalingen van deze verordening in acht worden genomen.

Hoofdstuk II **Communautaire doelstellingen**

Artikel 4 *Communautaire doelstellingen inzake het verminderen van de prevalentie van zoönoses en zoönoseverwekkers*

1. Er worden communautaire doelstellingen voor het verminderen van de prevalentie van de in bijlage I, deel A, kolom 1, genoemde zoönoses en zoönoseverwekkers bij de populaties die zijn opgenomen in bijlage I, deel A, kolom 2, vastgelegd, met inachtneming van:

- a) de ervaring die is opgedaan in het kader van de bestaande nationale maatregelen;
- b) de informatie die aan de Commissie of de Europese Voedselautoriteit is verstrekt uit hoofde van de bestaande communautaire voorschriften, in het bijzonder in het kader van de verslagen als bedoeld in artikel 9, lid 1, van Richtlijn .../.../EG [inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad];
- c) de in bijlage I, deel B, vastgestelde criteria.

Indien nodig kan bijlage I volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd en kan worden besloten dat er communautaire doelstellingen worden vastgelegd voor andere stadia van de voedselketen.

2. De communautaire doelstellingen omvatten ten minste de in bijlage I, deel C, aangegeven bijzonderheden.
3. De communautaire doelstellingen worden voor de eerste keer vastgelegd vóór de in bijlage I, deel A, vierde kolom, aangegeven data. De doelstellingen, en eventuele wijzigingen daarvan, worden vastgelegd volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure, na raadpleging van de Europese Voedselautoriteit.
4. Onverminderd de communautaire voorschriften inzake diervoeding, diergezondheid en levensmiddelenhygiëne moet de terugdringing van de prevalentie van de zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in bijlage I, verlopen volgens de in deze verordening vastgestelde voorschriften en alle daaruit voortvloeiende voorschriften.

Hoofdstuk III

Bestrijdingsprogramma's

Artikel 5

Nationale bestrijdingsprogramma's

1. De lidstaten stellen, met name in het licht van de in artikel 4 bedoelde communautaire doelstellingen en van de geografische verspreiding van zoönoses op hun grondgebied, nationale bestrijdingsprogramma's vast voor elke in de lijst in bijlage I opgenomen zoönose en zoönoseverwekker.
2. De nationale bestrijdingsprogramma's moeten zonder onderbreking worden uitgevoerd en een looptijd hebben van ten minste drie opeenvolgende jaren.

3. De nationale bestrijdingsprogramma's moeten:
 - a) voorzien in de opsporing van zoönoses en zoönoseverwekkers overeenkomstig de in bijlage II vastgestelde eisen en minimumbemonsteringsvoorschriften;
 - b) de verantwoordelijkheden vastleggen van de betrokken exploitanten van een levensmiddelenbedrijf, vooral met betrekking tot het in artikel 7 bedoelde bestrijdingsprogramma;
 - c) aangeven welke bestrijdingsmaatregelen moeten worden genomen ingeval zoönoses en zoönoseverwekkers worden opgespoord, in het bijzonder ter bescherming van de volksgezondheid, met inbegrip van de in bijlage II vermelde maatregelen;
 - d) de mogelijkheid bieden om de voortgang van de nationale bestrijdingsprogramma's te kunnen evalueren en de programma's eventueel te herzien, vooral in het licht van de resultaten die zijn verkregen bij de opsporing van zoönoses en zoönoseverwekkers.
4. De nationale bestrijdingsprogramma's moeten betrekking hebben op ten minste de volgende stadia van de voedselketen:
 - a) de productie van diervoeders;
 - b) de primaire dierlijke productie;
 - c) de verwerking en bereiding van levensmiddelen van dierlijke oorsprong.
5. De nationale bestrijdingsprogramma's moeten waar van toepassing bepalingen bevatten met betrekking tot de testmethoden en de criteria aan de hand waarvan de resultaten van die tests worden beoordeeld, voor het testen van op het nationale grondgebied geteste dieren en broedeieren in het kader van de officiële controles als bedoeld in bijlage II, deel A, punt 1.6.
6. De in bijlage II vastgestelde eisen en minimumbemonsteringsvoorschriften kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd.
7. Uiterlijk 6 maanden nadat de in artikel 4 bedoelde communautaire doelstellingen zijn vastgelegd, dienen de lidstaten bij de Commissie een nationaal bestrijdingsprogramma in en lichten de uit te voeren maatregelen toe.

Artikel 6

Goedkeuring van de nationale bestrijdingsprogramma's

1. Binnen zes maanden na de indiening van een nationaal bestrijdingsprogramma bepaalt de Commissie of het in overeenstemming is met de toepasselijke voorschriften en met name met deze verordening. De Commissie kan een lidstaat verzoeken een programma te wijzigen of aan te vullen teneinde het met de voorschriften in overeenstemming te brengen. Zodra de Commissie heeft geconstateerd dat een programma in overeenstemming is met de voorschriften, wordt dat programma goedgekeurd volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure.

2. Wijzigingen in een reeds overeenkomstig lid 1 goedgekeurd programma in verband met de ontwikkeling van de situatie in de betrokken lidstaat, met name in het licht van de resultaten als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder d), kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden goedgekeurd.
3. Wanneer de Commissie een lidstaat om aanvullende informatie heeft verzocht, wordt de in lid 1 genoemde termijn van zes maanden opgeschort totdat de informatie is meegedeeld.

Artikel 7

Bestrijdingsprogramma's van exploitanten van een levensmiddelenbedrijf

1. De lidstaten zetten exploitanten van een levensmiddelenbedrijf of organisaties die dergelijke exploitanten vertegenwoordigen, die de volledige verantwoordelijkheid dragen voor de productie van bepaalde dieren of producten van dierlijke oorsprong, ertoe aan een of meer bestrijdingsprogramma's op te stellen.

Deze bestrijdingsprogramma's moeten ten minste betrekking hebben op de productie van diervoeders en de primaire dierlijke productie.

2. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf of representatieve organisaties daarvan leggen hun bestrijdingsprogramma's en alle wijzigingen daarvan ter goedkeuring voor aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar ze zijn gevestigd. Indien de primaire productie plaatsvindt in verschillende lidstaten, worden deze programma's voor elke lidstaat afzonderlijk goedgekeurd.
3. De bevoegde autoriteit keurt de op grond van artikel 2 ingediende bestrijdingsprogramma's alleen goed indien zij er, na een inspectiebezoek, van overtuigd is dat de bestrijdingsprogramma's voldoen aan de minimumeisen die zijn vastgelegd in bijlage II, voorzover deze eisen van toepassing zijn, en in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de relevante nationale bestrijdingsprogramma's.
4. De lidstaten houden lijsten bij van de goedgekeurde bestrijdingsprogramma's van exploitanten van een levensmiddelenbedrijf of de representatieve organisaties daarvan.

Die lijsten worden op verzoek aan de Commissie ter beschikking gesteld.

5. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf of representatieve organisaties daarvan delen de resultaten van de bestrijdingsprogramma's regelmatig mee aan de bevoegde autoriteiten.

Hoofdstuk IV

Bestrijdingsmethoden

Artikel 8

Specifieke bestrijdingsmethoden

1. Op initiatief van de Commissie of op verzoek van een lidstaat en indien nodig na raadpleging van de Europese Voedselautoriteit kan volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure het volgende worden vastgesteld:
 - a) besluiten dat specifieke bestrijdingsmethoden kunnen of moeten worden toegepast met het oog op het terugdringen van de prevalentie van zoönoses en zoönoseverwekkers in het stadium van de primaire dierlijke productie en in andere stadia van de voedselketen;
 - b) voorschriften voor de wijze waarop de onder a) bedoelde methoden mogen worden gebruikt;
 - c) uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de nodige documenten en procedures, alsmede minimumeisen voor de onder a) bedoelde methoden;
 - d) besluiten dat bepaalde specifieke bestrijdingsmethoden niet in het kader van de bestrijdingsprogramma's mogen worden gebruikt.
2. Het bepaalde in lid 1, onder a), b) en c), is niet van toepassing op de methoden waarbij stoffen of technieken worden gebruikt die vallen onder de communautaire regelgeving inzake diervoeders, levensmiddelenadditieven of diergeneesmiddelen.

Hoofdstuk V

Handelsverkeer

Artikel 9

Intracommunautair handelsverkeer

1. Uiterlijk met ingang van de in bijlage I, deel A, vijfde kolom, vastgestelde data worden koppels en beslagen van oorsprong van de in de tweede kolom genoemde diersoorten onderzocht op de in de eerste kolom vermelde zoönoses en zoönoseverwekkers, voordat de levende dieren of broedeieren uit het levensmiddelenbedrijf van herkomst worden verzonden. De data en de resultaten van de tests worden opgenomen in de desbetreffende gezondheidscertificaten, zoals bepaald bij Richtlijn 64/432/EEG of Richtlijn 90/539/EEG.
2. Onverminderd de specifieke voorschriften betreffende de controle op salmonella bij bepaalde koppels, zoals vastgelegd in bijlage II, kan de lidstaat van bestemming volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden toegestaan om gedurende een overgangperiode te eisen dat de resultaten van de tests die moeten worden vermeld in de betrokken gezondheidscertificaten voor partijen dieren en broedeieren die in de lidstaat van verzending zijn getest, aan dezelfde criteria voldoen als de

lidstaat van bestemming in zijn eigen programma overeenkomstig artikel 5, lid 5, heeft vastgesteld voor partijen die binnen zijn grondgebied worden verzonden.

Deze toestemming kan volgens dezelfde procedure worden ingetrokken.

3. Onverminderd het bepaalde in artikel 5, lid 6, kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure specifieke voorschriften worden vastgesteld betreffende het vaststellen van de in artikel 5, lid 5, en in lid 2 bedoelde criteria door de lidstaten.
4. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is niet van toepassing op de verzending van eieren die bestemd zijn om te worden verpakt of verwerkt.

Artikel 10

Invoer uit derde landen

1. Met ingang van de in bijlage I, deel A, vijfde kolom, aangegeven data hangt de toelating of handhaving op de in de communautaire regelgeving opgenomen lijsten van derde landen voor de betrokken diersoort of categorie, waaruit de lidstaten de onder deze verordening vallende dieren of broedeieren mogen invoeren, af van de indiening door het betrokken derde land bij de Commissie van een programma dat gelijkwaardig is aan de in artikel 5 bedoelde programma's. Het programma dient bijzonderheden te verstrekken over de door het betrokken land geboden garanties ten aanzien van inspecties en controles inzake zoönoses en zoönoseverwekkers. Die garanties moeten ten minste gelijkwaardig zijn aan de door deze verordening geboden garanties.
2. Deze programma's worden goedgekeurd volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure, op voorwaarde dat de gelijkwaardigheid van de in het kader van het programma beschreven maatregelen en de toepasselijke voorschriften uit hoofde van de communautaire wetgeving objectief aangetoond wordt. Andere dan de bij deze verordening vastgestelde garanties kunnen volgens dezelfde procedure worden toegestaan, op voorwaarde dat zij niet gunstiger zijn dan die welke gelden voor het intracommunautaire handelsverkeer.
3. Voor derde landen waarmee een regelmatig handelsverkeer bestaat, is het bepaalde in artikel 5, lid 7, en artikel 6, leden 1 en 3, betreffende de termijnen voor de indiening en goedkeuring van de programma's van toepassing. Voor derde landen waarmee het handelsverkeer pas tot stand gebracht is of hervat, gelden de termijnen van artikel 6.
4. Koppels en beslagen van oorsprong van de in bijlage I, deel A, tweede kolom, genoemde diersoorten worden onderzocht op de in de eerste kolom vermelde zoönoses en zoönoseverwekkers, voordat de levende dieren of broedeieren uit het levensmiddelenbedrijf van herkomst worden verzonden. De datum en het resultaat van het onderzoek worden op de betrokken invoercertificaten vermeld; de modellen daarvoor in de communautaire regelgeving zullen dienovereenkomstig worden gewijzigd.

5. De lidstaat van bestemming kan volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden toegestaan om gedurende een overgangperiode te eisen dat de resultaten van de in lid 4 bedoelde tests aan dezelfde criteria voldoen als die lidstaat in zijn eigen programma overeenkomstig artikel 5, lid 5, heeft vastgesteld. De toestemming kan worden ingetrokken en onverminderd het bepaalde in artikel 5, lid 6, kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure specifieke voorschriften worden vastgesteld betreffende het vaststellen van dergelijke criteria.
6. De toelating of handhaving op de in de communautaire regelgeving opgenomen lijsten van derde landen voor de betrokken productcategorie, waaruit de lidstaten de onder deze verordening vallende producten mogen invoeren, hangt af van de verstrekking door het betrokken derde land aan de Commissie van garanties die gelijkwaardig zijn aan de door deze verordening geboden garanties.

Hoofdstuk VI

Laboratoria

Artikel 11 *Referentielaboratoria*

1. Volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure worden de communautaire referentielaboratoria aangewezen voor de analyse van en het testen op de zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in de lijst in bijlage I.
2. De verantwoordelijkheden en taken van de communautaire referentielaboratoria, in het bijzonder wat betreft de coördinatie van hun werkzaamheden met die van de nationale referentielaboratoria, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 14, lid 2.
3. De lidstaten wijzen de nationale referentielaboratoria aan voor de zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in de lijst in bijlage I. De naam en het adres van de laboratoria worden meegedeeld aan de Commissie.
4. Volgens de procedure van artikel 14, lid 2, kunnen bepaalde verantwoordelijkheden en taken van de nationale referentielaboratoria worden vastgesteld, in het bijzonder wat betreft de coördinatie van hun werkzaamheden met die van de relevante laboratoria in de lidstaten.

Artikel 12 *Erkenning van laboratoria, kwaliteitsvoorschriften en erkende testmethoden*

1. De laboratoria die deelnemen aan de op grond van de artikelen 5 en 7 vastgestelde bestrijdingsprogramma's, en waar monsters worden geanalyseerd met het oog op de opsporing van zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in de lijst in bijlage I, worden door de bevoegde autoriteit erkend.
2. De lidstaten zien erop toe dat de in lid 1 bedoelde laboratoria uiterlijk op 1 januari 2005 een kwaliteitsborgingssysteem toepassen dat beantwoordt aan de eisen van EN/ISO-norm 17025.

De laboratoria nemen regelmatig deel aan ringonderzoeken die worden georganiseerd of gecoördineerd door het nationale referentielaboratorium.

3. De tests op de aanwezigheid van zoönoses en zoönoseverwekkers die zijn vermeld in de lijst in bijlage I worden uitgevoerd met als referentiemethoden de methoden en protocollen die zijn aanbevolen door de internationale normalisatie-organisaties.

Alternatieve methoden mogen worden gebruikt als die overeenkomstig internationaal erkende voorschriften zijn gevalideerd en resultaten opleveren die gelijkwaardig zijn aan de resultaten van de desbetreffende referentiemethode.

Zo nodig kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure andere testmethoden worden goedgekeurd.

Hoofdstuk VII

Tenuitvoerlegging

Artikel 13

Wijziging van de bijlagen, uitvoeringsmaatregelen en overgangsmaatregelen

Volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure kunnen, indien nodig na raadpleging van de Europese Voedselautoriteit, de bijlagen worden gewijzigd of de nodige overgangsmaatregelen of uitvoeringsmaatregelen, met inbegrip van de noodzakelijke wijzigingen in de desbetreffende gezondheidscertificaten, worden vastgesteld.

Artikel 14

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor voedselveiligheid en diergezondheid dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [tot vaststelling van de algemene beginselen en vereisten van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Voedselautoriteit en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden].
2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van toepassing, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Hoofdstuk VIII

Algemene en slotbepalingen

Artikel 15 *Communautaire controles*

De Commissie verricht, overeenkomstig de Beschikkingen 98/139/EG en 98/140/EG, controles ter plaatse in de lidstaten en in derde landen teneinde erop toe te zien dat deze verordening, de op grond daarvan vastgestelde voorschriften en eventuele vrijwaringsmaatregelen op uniforme wijze worden toegepast.

Artikel 16 *Wijziging van Richtlijn 64/432/EEG*

Aan artikel 3, lid 2, van Richtlijn 64/432/EEG wordt een punt f) toegevoegd, luidende:

"f) zij moeten waar van toepassing gecontroleerd zijn overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad* [*deze verordening*];

* PB L".

Artikel 17 *Wijziging van Richtlijn 72/462/EEG*

Aan artikel 6 van Richtlijn 72/462/EEG wordt een lid 7 toegevoegd, luidende:

"7. Levende dieren moeten komen uit derde landen waar de voorschriften inzake de bestrijding van zoönoses en zoönoseverwekkers gelijkwaardig zijn aan die welke zijn vastgesteld bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad* [*deze verordening*].

* PB L".

Artikel 18 *Wijziging van Richtlijn 90/539/EEG*

Richtlijn 90/539/EEG wordt als volgt gewijzigd:

(1) aan artikel 6, lid 1, wordt een punt d) toegevoegd, luidende:

"d) zij moeten gecontroleerd zijn overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad* [*deze verordening*];

* PB L";

- (2) aan artikel 10 wordt een punt e) toegevoegd, luidende:
- "e) dat gecontroleerd is overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad [*deze verordening*]";
- (3) aan artikel 21, lid 2, wordt een punt h) toegevoegd, luidende:
- "h) de overeenstemming met de communautaire voorschriften inzake de bestrijding van zoönoses en zoönoseverwekkers".

Artikel 19
Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2003.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, op

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

BIJLAGE I

A. Zoönoses en zoönoseverwekkers waarvoor op communautair niveau doelstellingen inzake vermindering van de prevalentie worden vastgelegd op grond van artikel 4

1. Zoönose/ zoönose- verwekker	2. Dierpopulatie	3. Stadium van de voedselketen	4. Doelstelling uiterlijk vastleggen op	Tests en certificatie voor het handelsverkeer verplicht met ingang van
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volks- gezondheid ^a	Vermeer- deringskoppels van <i>Gallus gallus</i>	Primaire productie	31.12.2003	1.1.2005
<i>Salmonella enteritidis</i> en <i>Salmonella typhimurium</i>	Legkippen	Primaire productie	31.12.2004	1.1.2006
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volks- gezondheid ^a	Slachtkuikens	Primaire productie	31.12.2005	1.1.2007
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volks- gezondheid ^a	Kalkoenen	Primaire productie	31.12.2006	1.1.2008
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volks- gezondheid ^a	Beslagen fokvarkens	Primaire productie	31.12.2006	1.1.2008

^a De serotypes worden vastgelegd wanneer de doelstelling wordt vastgesteld.

B. Criteria voor het vaststellen van de lijst van zoönoses en de stadia van de voedselketen in deel A

Indien nodig kunnen zoönoses of zoönoseverwekkers worden toegevoegd of geschrapt of kunnen andere stadia van de voedselketen worden gespecificeerd, vooral met inachtneming van:

- hun vóórkomen bij dieren en bij mensen, in voeder en in levensmiddelen,
- de ernst ervan voor de mens,
- de economische gevolgen op het gebied van gezondheidszorg en voor levensmiddelenbedrijven,
- epidemiologische tendensen bij dieren, bij de mens, in diervoeders en in levensmiddelen, en
- de beheerskeuzen in het relevante stadium van de doelstelling.

C. Bijzonderheden over de doelstellingen

De communautaire doelstellingen als bedoeld in artikel 4, lid 1, bestaan ten minste uit:

1. Een numerieke uitdrukking van
 - a) het maximumpercentage epidemiologische eenheden dat positief blijft en/of
 - b) het minimumpercentage waarmee het aantal positieve epidemiologische eenheden moet worden verminderd.
2. De maximumtermijn voor het bereiken van de doelstelling.
3. De definitie van de epidemiologische eenheden als bedoeld in punt 1, en
4. De definitie van de nodige testschema's om na te gaan of de doelstelling is bereikt.

BIJLAGE II
Bestrijding van de in bijlage I vermelde zoönoses en zoönoseverwekkers

A. ALGEMENE EISEN VOOR NATIONALE BESTRIJDINGSPROGRAMMA'S

Het programma dient rekening te houden met de aard van de zoönose en/of de zoönoseverwekker en met de specifieke situatie in de lidstaat, en:

- a) in het programma moet melding worden gemaakt van het doel ervan, met inachtneming van de omvang van de betrokken zoönose;
- b) in het programma moet melding worden gemaakt van:
 1. Algemeen
 - 1.1 de aanwezigheid van de betrokken zoönose in de lidstaat, met een specifieke verwijzing naar de resultaten van de bewaking overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn .../.../EG van het Parlement en de Raad [*inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad*],
 - 1.2 het geografische gebied of, indien van toepassing, de epidemiologische eenheden waarop het programma van toepassing is,
 - 1.3 de infrastructuur van de betrokken bevoegde autoriteiten,
 - 1.4 een lijst van de erkende laboratoria waar de in het kader van het programma verzamelde monsters worden onderzocht,
 - 1.5 de bij het onderzoek van de zoönoseverwekkers gebruikte methoden,
 - 1.6 de officiële controles (inclusief bemonsteringsschema's) van diervoeders, koppels en/of beslagen,
 - 1.7 de officiële controles (inclusief bemonsteringsschema's) in andere stadia van de voedselketen, en van diervoeders,
 - 1.8 het type maatregelen dat door de bevoegde autoriteiten is vastgesteld met betrekking tot dieren of producten waarbij zoönoses of zoönoseverwekkers zijn gevonden, vooral ter bescherming van de volksgezondheid,
 - 1.9 de ter zake relevante nationale regelgeving;
 2. Met betrekking tot de levensmiddelenbedrijven waarvoor het programma van toepassing is:
 - 2.1 de productiestructuur voor de betrokken soort en de producten daarvan,
 - 2.2 de productiestructuur voor diervoeders,

- 2.3 relevante gidsen voor goede veehouderijpraktijken of andere richtsnoeren (bindende of facultatieve) waarin ten minste worden omschreven:
- het hygiënebeheer op bedrijven,
 - maatregelen om de insleep via dieren, voedermiddelen, drinkwater, op het bedrijf werkend personeel te voorkomen,
 - de hygiëne bij het transport van dieren van en naar het bedrijf,
- 2.4 veterinaire routinetoezicht op de bedrijven,
- 2.5 registratie van de bedrijven,
- 2.6 door de bedrijven te registreren gegevens,
- 2.7 documenten waarvan de dieren bij verzending vergezeld moeten gaan,
- 2.8 andere relevante maatregelen om de traceerbaarheid van dieren te garanderen;
- c) het programma moet voldoen aan de in deel B vastgestelde minimumeisen inzake bemonstering;
- d) het programma moet waar van toepassing voldoen aan de in deel C tot en met E vastgestelde specifieke eisen.

B. MINIMUMBEMONSTERINGSVOORSCHRIFTEN

1. Zodra het in artikel 5 bedoelde bestrijdingsprogramma is goedgekeurd, moet de exploitant van een levensmiddelenbedrijf, op eigen kosten, monsters laten nemen voor onderzoek op de in bijlage I genoemde zoönoses of zoönoseverwekkers, met inachtneming van de onderstaande minimumbemonsteringsvoorschriften.

Zoönose/ zoönose- verwekker	Diersoort	Gegevens	Monster moet ten minste representatief zijn voor deze productiestadia
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volksgezondheid ^a	1. Vermeerderingskoppels van <i>Gallus gallus</i>		
	1.1. Opfokkoppels	a) diervoeders b) levende dieren	i) ééndagskuikens ii) 4 weken oud iii) 2 weken vóór overgang naar legfase of verplaatsing naar legeenheid
	1.2. Volwassen vermeerderingskoppels	a) diervoeders b) levende dieren	i) om de twee weken tijdens de legperiode
<i>Salmonella enteritidis</i> en <i>Salmonella typhimurium</i>	2. Commerciële legkippen	a) diervoeders	
	2.1. Opfokkoppels	b) levende dieren	i) ééndagskuikens ii) legkippen 2 weken vóór overgang naar legfase of verplaatsing naar legeenheid
	2.2. Legkoppels	a) diervoeders b) levende dieren	i) om de negen weken tijdens de legperiode
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volksgezondheid ^a	3. Slachtkuikens	a) diervoeders	i) Voor de slacht afgevoerde dieren
		b) levende dieren c) antemortemkeuring	
Salmonella, alle serotypes die van belang zijn voor de volksgezondheid ^a	4. Kalkoenen	Antemortemkeuring	i) Voor de slacht afgevoerde dieren
	5. Varkens	Antemortemkeuring	i) Voor de slacht afgevoerde dieren

^a De serotypes worden vastgesteld wanneer de doelstelling wordt vastgelegd.

2. De verzamelde gegevens gaan vergezeld van de volgende informatie:
 - a) datum en plaats van bemonstering,
 - b) identificatie van het koppel/beslag.
3. Immunologische tests mogen niet worden gebruikt wanneer de dieren zijn gevaccineerd, tenzij is aangetoond dat het gebruikte vaccin niet interfereert met de gebruikte testmethoden.

C. SPECIFIEKE EISEN VOOR VERMEERDERINGSKOPPELS VAN *GALLUS GALLUS*

Wanneer, op basis van een onderzoek overeenkomstig het bepaalde in punt 1 van de tabel in deel B.1 de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of van *Salmonella typhimurium* is bevestigd bij dieren in een vermeerderingskoppel van *Gallus gallus*, moeten de volgende maatregelen worden getroffen.

Niet-bebroede eieren van een koppel moeten worden vernietigd, worden bestemd voor de vervaardiging van eierproducten of een gelijkwaardige behandeling ondergaan waarbij de uitschakeling van *Salmonella enteritidis* en *Salmonella typhimurium* gegarandeerd is, overeenkomstig Verordening (EG) nr. .../... [*inzake levensmiddelenhygiëne*].

Onverminderd de voorschriften van deel E hierna moeten alle dieren – inclusief eendagskuikens – van het koppel worden geslacht of vernietigd, waarbij elk risico op verspreiding van salmonella zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het slachten moet gebeuren overeenkomstig [bijlage II, sectie II, hoofdstuk IV, punt 11] (*de toepasselijke bepalingen*) van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [*houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong*]⁴⁷ en [bijlage II, hoofdstuk III, sectie I, punt 5] (*de toepasselijke bepalingen*) van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad [*houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong*]⁴⁸.

Als in een broederij nog broedeieren aanwezig zijn van koppels waarin de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* is bevestigd, moeten die eieren worden vernietigd of worden behandeld als categorie 3-materiaal overeenkomstig Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en van de Raad van ... [*tot vaststelling van de gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten*]⁴⁹.

D. SPECIFIEKE EISEN VOOR KOPPELS VAN LEGKIPPEN

Met ingang van 1 januari 2008 mogen eieren uitsluitend voor rechtstreekse menselijke consumptie (consumptie-eieren) dienen als zij afkomstig zijn van een commercieel legkippenkoppel dat na uitvoering van de tests van punt 2 in de tabel van deel B.1 niet besmet is gebleken.

⁴⁷ PB L ...

⁴⁸ PB L ...

⁴⁹ PB L ...

Eieren afkomstig van een koppel met onbekende status waarvan wordt vermoed dat het besmet is, of van een besmet koppel, moeten worden bestemd voor de vervaardiging van eierproducten of een gelijkwaardige behandeling ondergaan waarbij de uitschakeling van *Salmonella enteritidis* en *Salmonella typhimurium* gegarandeerd is, overeenkomstig Verordening (EG) nr. .../... [inzake levensmiddelenhygiëne].

Onverminderd de voorschriften van deel E hierna moeten alle dieren worden geslacht of vernietigd, waarbij elk risico op verspreiding van salmonella zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het slachten moet gebeuren overeenkomstig [bijlage II, sectie II, hoofdstuk IV, punt 11] (*de toepasselijke bepalingen*) van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... [houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong] en [bijlage II, hoofdstuk III, sectie I, punt 5] (*de toepasselijke bepalingen*) van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad [houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong].

E. SPECIFIEKE EISEN VOOR KOPPELS VAN SLACHTKUIKENS

Met ingang van 1 januari 2009 is het volgende criterium van toepassing voor het in de handel brengen van vers pluimveevlees, tenzij het bestemd is voor industriële hittebehandeling of een andere behandeling waarmee salmonella kan worden uitgeschakeld, overeenkomstig Verordening (EG) nr. .../... [inzake levensmiddelenhygiëne]:

"Salmonella: afwezig in 25 gram"

Deze eisen kunnen volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure na raadpleging van het ter zake bevoegde wetenschappelijke comité worden herzien.

FINANCIEEL MEMORANDUM BIJ HET BESLUIT

Beleidsgebied(en): Gezondheid en consumentenbescherming

Activiteit(en): volksgezondheid uit veterinaire oogpunt

BENAMING VAN DE ACTIE:

1. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad
2. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad

1. BEGROTINGSPLAATS(EN) + OMSCHRIJVING(EN)

B1-330 Programma's voor de uitroeiing en de bewaking van dierziekten en voor de bewaking van de lichamelijke toestand van dieren met een volksgezondheidsrisico, die veroorzaakt is door een externe factor

Dit artikel financiert de gecoördineerde bewakingsprogramma's als bedoeld in artikel 6 van het bovengenoemde richtlijnvoorstel alsmede een aantal acties uit hoofde van de nationale bestrijdingsprogramma's die krachtens het bovengenoemde verordeningvoorstel in de lidstaten moeten worden uitgevoerd. De financiële bepalingen worden vastgesteld in het nieuwe hoofdstuk over zoönoses van Beschikking 90/424/EEG van de Raad betreffende bepaalde uitgaven op veterinaire gebied⁵⁰, zoals gewijzigd krachtens het bovengenoemde richtlijnvoorstel.

B1-331 Andere maatregelen op veterinaire gebied, op het gebied van het welzijn van dieren en van de volksgezondheid

Uit dit artikel worden de betrokken communautaire referentielaboratoria gefinancierd.

2. ALGEMENE CIJFERS

2.1 Totale toewijzing voor de actie (deel B): 2,4 miljoen € aan VK

2.2 Duur: 2003-

De bestaande zoönoserichtlijn (92/117/EEG) wordt herzien. Doel hiervan is de bewaking en bestrijding van zoönoses in de Gemeenschap te verbeteren met het oog op de bescherming van de volksgezondheid. Er zijn uitgaven te verwachten in verband met:

⁵⁰ PB L 224 van 18.8.1990. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2001/12/EG van de Raad, PB L 3 van 6.1.2001, blz. 27.

- de werkzaamheden van de communautaire referentielaboratoria;
- de medefinanciering van communautaire gecoördineerde bewakingsprogramma's;
- de medefinanciering van bepaalde specifieke bestrijdingsmaatregelen.

Wat de specifieke bestrijdingsmaatregelen betreft, wordt de communautaire financiering voortgezet op grond van de bestaande regels van Richtlijn 92/117/EEG. Zie ook punt 5.1.2.

Alleen de medefinanciering van de gecoördineerde bewakingsprogramma's is een nieuwe technische maatregel die komt bij de reeds ingevoerde maatregelen krachtens Richtlijn 92/117/EEG, die uit hoofde van Beschikking 90/424/EEG van de Raad worden gefinancierd. Het is de bedoeling om voor deze maatregel jaarlijks 0,4 miljoen euro uit te trekken. Daarom is alleen de financiering van deze nieuwe maatregel in de raming voor deze voorstellen opgenomen.

2.3 Meerjarenraming van de uitgaven:

a) Tijdschema vastleggingskredieten/betalingskredieten (financieren uit de begroting) (cf. punt 6.1.1)

in miljoen € (tot op drie decimalen nauwkeurig)

	Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 en volg. jaren	Totaal
Vastleggingskredieten	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2,4
Betalingskredieten	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2,4

b) Technische en administratieve bijstand en ondersteuningsuitgaven (cf. punt 6.1.2)

GEEN

VK							
BK							

Subtotaal a+b							
VK							
BK							

c) Financiële gevolgen in verband met de personele middelen en andere huishoudelijke uitgaven (cf. punten 7.2 en 7.3)

VK/BK	0,432	0,432	0,432	0,432	0,432	0,432	2,592
TOTAAL a+b+c	0,432	0,432	0,432	0,432	0,432	0,432	2,592
VK							
BK							

Deze bij de diensten van de Commissie beschikbare middelen worden gebruikt voor het algehele beheer van de uitvoering van deze voorstellen. Dit bestaat met name uit het technisch beheer van de programma's die door de lidstaten en derde landen worden ingediend en door de Commissie moeten worden goedgekeurd, en het toezicht op en beheer van de (mede)financiering van acties in de lidstaten.

2.4 Verenigbaarheid met de financiële programmering en de financiële vooruitzichten

Voorstel verenigbaar met de bestaande financiële programmering.

Dit voorstel vereist een herprogrammering van de betrokken rubriek van de financiële vooruitzichten

inclusief, in voorkomend geval, een beroep op de bepalingen van het interinstitutioneel akkoord.

2.5 Financiële gevolgen voor de ontvangsten

Geen

Geen enkele financiële implicatie (betreft technische aspecten in verband met de tenuitvoerlegging van een maatregel)

OF

- Financiële gevolgen - Het effect op de ontvangsten is als volgt:

- NB: alle opmerkingen en toelichtingen met betrekking tot de methode waarmee de gevolgen voor de ontvangsten worden berekend, moeten op een afzonderlijk blad worden toegevoegd aan dit financieel memorandum.

in miljoen € (tot op 1 decimaal nauwkeurig)

		Vóór de actie (jaar n-1)	Situatie na de actie					
Begrotingsplaats	Ontvangsten		Jaar n ³	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5
	a) <u>Ontvangsten in absolute termen</u> ¹							
	<u>Wijziging van de</u> Δ <u>ontvangsten</u> ²							

(Elke betrokken begrotingsplaats beschrijven en het passende aantal regels aan de tabel toevoegen indien het effect betrekking heeft op meerdere begrotingsplaatsen)

3. BEGROTINGSKENMERKEN

Aard van de uitgave		Nieuwe	Deelname EVA	Deelname kandidaat-lidstaten	Rubriek FV
VU	NGK	JA*	NEE	NEE	nr. 1 A

*: alleen gecoördineerde bewakingsprogramma's

4. RECHTSGRONDSLAG

Rechtsgrondslag van de voorstellen: artikel 152 van het Verdrag

Financieel instrument: Beschikking 90/424/EEG van de Raad van 26 juni 1990 betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied

5. BESCHRIJVING EN MOTIVERING

5.1 Doel van het communautaire optreden⁵¹

5.1.1 Doelstellingen

Opmerking vooraf: de huidige wetgeving inzake de preventie van zoönoses (Richtlijn 92/117/EEG) diende te worden herzien ingevolge artikel 15 bis van de richtlijn en in dat kader was het de bedoeling om de controles tot legkippen uit te breiden. De voorstellen maken deel uit van het programma van het op 12 januari 2000 door de Commissie goedgekeurde witboek over voedselveiligheid. De voorstellen eerbiedigen de belangrijkste principes van het witboek over voedselveiligheid, in het bijzonder: een hoog niveau van

⁵¹ Zie het afzonderlijke oriënterend document voor meer informatie.

voedselveiligheid garanderen, een geïntegreerd beleid "van boer tot bord" tot stand brengen, uitgaan van risicoanalyse, inclusief de mogelijkheid om rekening te houden met het voorzorgsbeginsel en met andere factoren.

Hoofddoel is de volksgezondheid beter te beschermen, vooral door het aantal gevallen van door het voedsel veroorzaakte salmonellose bij de mens sterk te doen dalen. Dit zal worden verwezenlijkt door de prevalentie van salmonella bij de belangrijkste dierpopulaties die daar de bron van zijn (vermeerderingskoppels van *Gallus gallus*, vervolgens commerciële koppels, en dan kalkoenen en beslagen fokvarkens) terug te dringen. Door het terugdringen van de prevalentie bij dierpopulaties zal de concentratie in primaire producten en verderop in de voedselketen dalen.

De jaarlijkse kosten van via het voedsel overgedragen salmonellose (gevolgen van ziekte bij de mens) worden op zo'n 560-2 840 miljoen euro geraamd. Gezien de hoge economische kosten van zoonoses, niet alleen voor de exploitanten maar ook voor de samenleving als geheel, is het gerechtvaardigd dat maatregelen om deze ziekten/infecties terug te dringen of te bestrijden door de overheid worden gefinancierd. Ook is duidelijk dat de Gemeenschap hieraan een financiële bijdrage moet leveren. Door financiële deelneming van de Gemeenschap kan ervoor worden gezorgd dat alle lidstaten die door een bepaalde ziekte/infectie worden getroffen, hun krachten bundelen zodat de bedreiging in kwestie in de hele Gemeenschap veel doeltreffender teruggedrongen of weggenomen kan worden, terwijl de lidstaten zelf de aandacht kunnen blijven richten op problemen die voor hun grondgebied van bijzonder belang zijn. Zou de Gemeenschap niet bijdragen, dan zouden de lidstaten zich logischerwijze tot hun eigen prioriteiten willen beperken. Wat bepaalde specifieke bestrijdingsmaatregelen betreft, wordt de communautaire financiering voortgezet op grond van de bestaande regels van Richtlijn 92/117/EEG, zoals vastgesteld in de voorstellen.

De enige nieuwe maatregel voor communautaire medefinanciering in deze voorstellen houdt verband met de gecoördineerde bestrijdingsprogramma's, die een belangrijk onderdeel zijn om de bewaking te verbeteren en beginwaarden van pathogenen (salmonella) vast te stellen. Dit is een eerste stap bij het vaststellen of herzien van doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen zoals in de voorstellen is vereist.

5.1.2 Genomen maatregelen die onder de evaluatie ex ante vallen

Zoals al is aangegeven, is overheidsfinanciering van maatregelen om de ziekten/infecties terug te dringen of te elimineren gerechtvaardigd. De doeltreffendheid van de programma's in een bepaalde lidstaat kan worden beperkt of ondermijnd als de zoonose in andere lidstaten blijft aanhouden, hetzij direct door besmetting over de grenzen heen, hetzij indirect als gevolg van economische druk doordat de financiële inspanningen van de autoriteiten en exploitanten van lidstaat tot lidstaat uiteenlopen. Ook zijn er om geografische en historische redenen verschillen in de nationale prioriteiten. Al is niet overal vooruitgang geboekt bij het terugdringen of elimineren van ziekten/infecties en was dit over het geheel genomen te weinig, wel is gebleken dat de getroffen maatregelen veelal doeltreffend waren en dat met een zorgvuldige aanpak nog grote verbeteringen kunnen worden bereikt.

Alleen de medefinanciering van de gecoördineerde bewakingsprogramma's is een nieuwe technische maatregel die komt bij de reeds krachtens Richtlijn 92/117/EEG ingevoerde maatregelen, die uit hoofde van Beschikking 90/424/EEG van de Raad worden gefinancierd. Het is de bedoeling om voor deze nieuwe maatregel jaarlijks 0,4 miljoen euro uit te trekken.

Wat bepaalde specifieke bestrijdingsmaatregelen betreft, wordt de communautaire financiering voortgezet op grond van de bestaande regels van Richtlijn 92/117/EEG. Te verwachten valt dat steeds meer lidstaten een verzoek om medefinanciering van hun plannen zullen indienen. De financiering van de plannen gebeurt in het kader van de budgettaire procedures en de jaarlijkse programmering. De voorgestelde herziening van het hoofdstuk over zoönoses van het financiële instrument (Beschikking 90/424/EEG van de Raad) stelt de maximale medefinanciering van bepaalde maatregelen op 50%.

5.1.3 Naar aanleiding van de evaluatie ex post genomen maatregelen

5.2 Voorgenomen acties en wijze van financiering uit de begroting

Er zijn drie onderdelen:

- communautaire referentielaboratoria (CRL): 100% communautaire financiering van de CRL, zoals al gebeurt krachtens Beschikking 90/424/EEG van de Raad. De jaarlijkse technische werkprogramma's en de geraamde kosten moeten worden besproken voordat de Commissie elk jaar een beschikking vaststelt. De betalingen worden gedaan aan de bevoegde autoriteiten in de betrokken lidstaten;
- gecoördineerde bewakingprogramma's: communautaire medefinanciering (50%) krachtens Beschikking 90/424/EEG van de Raad. De programma's worden bij beschikking van de Commissie vastgesteld;
- bepaalde specifieke bestrijdingsmaatregelen: de begunstigden zijn de veehouders, ingeval hun koppels of producten daarvan geslacht respectievelijk onder specifieke omstandigheden verwijderd moeten worden ter voorkoming van risico's voor de volksgezondheid. Voor de financiering van de programma's gelden de procedures van Beschikking 90/424/EEG van de Raad: in het bijzonder moeten de lidstaten jaarlijks een programma indienen; de diensten van de Commissie beoordelen die programma's uit technisch en financieel oogpunt en vervolgens beslist de Commissie hierover. De betalingen worden gedaan aan de bevoegde autoriteiten in de lidstaten. De medefinanciering bedraagt maximaal 50%.

5.3 Tenuitvoerlegging

Direct beheer van de technische en financiële goedkeuring van de acties door personeel van de Commissie. Betaling van de acties volgens de procedures van Beschikking 90/424/EEG van de Raad. Vergoeding van onkosten in de lidstaten door betalingen aan de bevoegde autoriteiten. Zie ook punt 5.2.

6. FINANCIËLE GEVOLGEN

6.1 Totale financiële gevolgen voor deel B (voor de gehele programmeringsperiode)

(De berekeningsmethode voor de in de tabel hieronder vermelde bedragen moet worden verklaard in tabel 6.2.)

6.1.1 Financiering VK in miljoen € (tot op 3 decimalen nauwkeurig)

Dit betreft alleen de nieuwe maatregelen in de voorstellen, d.w.z. de gecoördineerde bewakingsprogramma's.

Opsplitsing	Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 en volgende begrotingsjaren	Totaal
Actie 1	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	2,400
Actie 2							
Enz.							
TOTAAL	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	2,400

6.1.2 Technische en administratieve bijstand, ondersteuningsuitgaven en IT-uitgaven (vastleggingskredieten)

	Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 en volgende begrotingsjaren	Totaal
1) Technische en administratieve bijstand:							
a) Bureaus voor technische bijstand							
b) Andere technische en administratieve bijstand - intra muros: - extra muros: <i>waarvan: voor het opzetten en onderhouden van geautomatiseerde beheersystemen:</i>							
Subtotaal 1							
2) Ondersteuningsuitgaven:							
a) Studies							
b) Vergaderingen van deskundigen							
c) Informatie en publicaties							
Subtotaal 2							
TOTAAL							

6.2. Berekening van de kosten per overwogen maatregel in deel B (voor de gehele programmeringsperiode)⁵²

Dit omvat alleen de nieuwe maatregelen in de voorstellen, d.w.z. de gecoördineerde bewakingsprogramma's. Zie het rekenvoorbeeld in de bijlage.

VK in miljoen € (tot op drie decimalen nauwkeurig)

Opsplitsing	Soort prestaties /producten (projecten, dossiers, ...)	Aantal prestaties/ producties (totaal voor de jaren 1...n)	Gemiddelde eenheidskosten	Totale kosten (totaal voor de jaren 1...n)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Actie 1</u> - Maatregel 1 - Maatregel 2 <u>Actie 2</u> - Maatregel 1 - Maatregel 2 - Maatregel 3 Enz.	tests	6 x 35,000	50% van 24 €	2,400 (6x0,400)
TOTALE KOSTEN				2,400

Zo nodig de wijze van berekening toelichten

7. GEVOLGEN VOOR HET PERSONEELSBESTAND EN DE ADMINISTRATIEVE UITGAVEN

7.1. Gevolgen voor de personele middelen

Soort ambten	Aan het beheer van de actie toe te wijzen huidige of extra personeelsleden		Totaal	Beschrijving van de taken die uit de actie voortvloeien
	Aantal vaste ambten	Aantal tijdelijke ambten		
Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	A B C	2	1 1	<i>Zo nodig kan een vollediger beschrijving van de taken worden bijgevoegd</i>
Ander personeel				
Totaal				

⁵² Zie het afzonderlijke oriënterend document voor meer informatie.

7.2 Algemene financiële gevolgen in verband met de personele middelen

Soort ambten	Bedrag in €	Wijze van berekening *
Ambtenaren	0,216	2*0,108
Tijdelijke functionarissen	0,216	2*0,108
Ander personeel (begrotingsplaats vermelden)		
Totaal	0,432	

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende 12 maanden.

7.3 Andere huishoudelijke uitgaven die uit de actie voortvloeien

Begrotingsplaats (nr. en omschrijving)	Bedrag in €	Wijze van berekening
Totale toewijzing (Titel A-7) A-701 – Dienstreizen A-7030 – Vergaderingen A-7031 – Comités die moeten worden geraadpleegd ⁽¹⁾ A-7032 – Comités die niet hoeven te worden geraadpleegd ⁽¹⁾ A-7040 – Conferenties A-705 – Studies en adviezen ... Overige uitgaven (aangeven welke)		
Informatiesystemen (A-5001/A-4300)		
Overige uitgaven - deel A (aangeven welke)		
Totaal		

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende 12 maanden.

⁽¹⁾ De aard van het comité en de groep waar het deel van uitmaakt, vermelden.

I.	Jaartotaal (7.2 + 7.3)	€
II.	Duur van de actie	Jaar
III.	Totale kosten van de actie (I x II)	€

8. TOEZICHT EN EVALUATIE

8.1 Follow-upstelsel

- Financiering van communautaire referentielaboratoria (CRL): de jaarlijkse technische werkprogramma's en de geraamde kosten worden door de diensten van de Commissie en het betrokken CRL gezamenlijk geëvalueerd; zo nodig worden zij bijgesteld, voordat de Commissie hierover (jaarlijks) beslist.
- Gecoördineerde bewakingsprogramma's: de programma's, vastgesteld bij beschikking van de Commissie, worden zo mogelijk in één jaar uitgevoerd. Naar alle waarschijnlijkheid moeten de autoriteiten van de lidstaten de bemonsteringen en tests zelf uitvoeren. Hierbij kan de sector worden betrokken.

- Medefinanciering van bepaalde specifieke bestrijdingsmaatregelen: de financiële bijdrage wordt ingevoerd in het kader van een nationaal plan dat bij de Commissie wordt ingediend en door haar wordt goedgekeurd. Voor de financiering van de bestrijdingsmaatregelen gelden de procedures van Beschikking 90/424/EEG van de Raad: in het bijzonder moeten de lidstaten jaarlijks nationale plannen met maatregelen indienen; de diensten van de Commissie beoordelen die programma's uit technisch en financieel oogpunt en vervolgens beslist de Commissie hierover. Artikel 5, lid 3, onder d), van het verordeningvoorstel bevat regels om de voortgang met de bestrijdingsprogramma's te evalueren. Wanneer de doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen zijn vastgesteld, stelt de Commissie vast binnen welke termijn de doelstelling moet worden gehaald.

Om de uitvoering van de nationale plannen te volgen moet de Commissie overeenkomstig artikel 16 controles ter plaatse verrichten.

8.2 Procedure en periodiciteit van de voorgeschreven evaluatie

Zowel voor de communautaire referentielaboratoria als voor de door de lidstaten uitgevoerde bestrijdingsplannen worden jaarlijks evaluaties op basis van documenten verricht (zie boven). Verder houdt het Voedsel- en Veterinair Bureau van de EU inspecties ter plaatse om de uitvoering van de communautaire wetgeving, met inbegrip van de nationale plannen, te evalueren. De frequentie van de inspectiebezoeken hangt af van de prioriteit die aan het onderwerp in kwestie is toegekend. De inspecties inzake de bestrijdingsprogramma's voor belangrijke dierziekten vinden tot dusver regelmatig, tot een keer per jaar plaats. Daarnaast worden financiële controles ter plaatse gehouden door de bevoegde dienst van het directoraat-generaal Gezondheid en consumentenbescherming. Er is een prioriteitensysteem. In geval van tekortkomingen worden correcties aangebracht.

9. FRAUDEBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Zie de punten 8.1 en 8.2.

Verder kan OLAF in actie komen, op eigen initiatief of op grond van informatie afkomstig uit verschillende bronnen, waaronder de onder punt 8.2 genoemde.

BIJLAGE BIJ HET FINANCIËEL MEMORANDUM

Wijze van berekening van de geraamde kosten:

1. GECOÖRDINEERDE BEWAKINGSPROGRAMMA'S

Artikel 6 van het richtlijnvoorstel inzake de bewaking van zoönoses biedt de mogelijkheid om gecoördineerde bewakingsprogramma's vast te stellen. Deze programma's zijn bedoeld om reeksen geharmoniseerde gegevens te verzamelen die als referentie worden gebruikt bij het vaststellen van doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen volgens het verordeningvoorstel inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers. Aangezien de Commissie de lidstaten daarbij moet verzoeken om specifieke bemonsterings- en testprogramma's uit te voeren, die mogelijk afwijken van de procedures van het nationale bewakingssysteem, wordt het noodzakelijk geacht dat de Gemeenschap dergelijke gecoördineerde programma's kan financieren.

Bijvoorbeeld: voor één studie naar de precieze prevalentie van salmonella in de pluimveepopulatie in de verschillende lidstaten zou een representatief aantal monsters moeten worden getest. Ervan uitgaande dat in de EU ongeveer 35 000 monsters moeten worden genomen en dat een bacteriologische test op salmonella naar schatting EUR 24 kost, zou zo'n studie jaarlijks op EUR 800 000 komen, waaraan de Gemeenschap dan voor 50% bijdraagt. Naar verwachting moeten dergelijke studies jaarlijks worden verricht, in samenhang met de vaststelling van doelstellingen voor het terugdringen van pathogenen voor specifieke combinaties van pathogenen en waren.

EFFECTBEOORDELINGSFORMULIER

EFFECT VAN HET VOORSTEL OP HET BEDRIJFSLEVEN, MET NAME OP HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (MKB)

Titel van het voorstel

1. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bewaking van zoönoses en zoönoseverwekkers en houdende wijziging van Beschikking 90/424/EEG van de Raad en intrekking van Richtlijn 92/117/EEG van de Raad
2. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van salmonella en andere door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers en houdende wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG, 72/462/EEG en 90/539/EEG van de Raad

Referentienummer van het document

Voorstel

1. Waarom is, gelet op het subsidiariteitsbeginsel, communautaire wetgeving op dit gebied noodzakelijk en wat zijn de voornaamste doelstellingen?

De voorstellen zijn bedoeld om de volksgezondheid beter te beschermen door intensievere bewaking en bestrijding van zoönoses (ziekten die van dieren op de mens kunnen worden overgedragen). Aangezien zoönoses zich via voedsel of andere bronnen direct of indirect van lidstaat tot lidstaat kunnen verspreiden is optreden op communautair niveau noodzakelijk. De bestrijding van zoönoses kan ook gevolgen hebben voor het handelsverkeer met derde landen.

Effect op het bedrijfsleven

2. Waarop is het voorstel van invloed?
 - welke bedrijfstakken: de specifieke voorschriften inzake de bestrijding van zoönoses hebben betrekking op
 - fokkers van *Gallus gallus* met ingang van 2004,
 - producenten van legkippen met ingang van 2005,
 - producenten van slachtkuikens met ingang van 2006,
 - producenten van kalkoenen met ingang van 2007, en
 - producenten van fokvarkens met ingang van 2007;
 - welke bedrijfsomvang (met welk aandeel van kleine en middelgrote bedrijven): de voorstellen zijn van invloed op alle bedrijven, ongeacht hun omvang;

- zijn er bijzondere geografische gebieden van de Gemeenschap waar deze bedrijven voorkomen: bovengenoemde dieren worden in alle lidstaten geproduceerd.

3. Wat moeten de bedrijven doen om aan de voorgestelde wetgeving te voldoen?

De bedrijven moeten voldoen aan de voorschriften van de desbetreffende nationale bestrijdingsprogramma's (met inbegrip van de bemonstering van koppels of beslagen) en de specifieke voorschriften van de verordening. De bedrijven kunnen hun eigen bestrijdingsprogramma's opzetten.

4. Welke economische gevolgen zal het voorstel waarschijnlijk hebben:

- voor de werkgelegenheid: geen;
- voor de investeringen en de oprichting van nieuwe bedrijven: in verband met de intensievere bestrijding van zoönoses bij de primaire productie kunnen nieuwe investeringen in de gebouwen van veehouderijbedrijven nodig zijn. De bestrijdingsprogramma's, die regelingen voor bemonstering en tests inhouden, zullen de behoefte aan adequate testsystemen en laboratoria vergroten;
- voor het concurrentievermogen van de bedrijven: de beoogde bestrijdingsprogramma's leiden tot extra kosten voor de bedrijven. De omvang van deze kosten zal worden bepaald wanneer de Commissie op basis van dit voorstel specifieke beschikkingen vaststelt. Anderzijds is het voorstel bedoeld om de bescherming van de gezondheid van de consument te verbeteren en kan dus worden gesteld dat de bedrijven voordeel zullen hebben van het grotere vertrouwen van de consument in de betrokken producten.

5. Bevat het voorstel maatregelen om rekening te houden met de bijzondere situatie van kleine en middelgrote bedrijven (minder zware of andere eisen, enz.)?

Het is de bedoeling dat de nationale bestrijdingsprogramma's rekening houden met de omvang van de betrokken bedrijven.

Raadpleging

6. Geef een overzicht van de organisaties die over het voorstel zijn geraadpleegd en zet hun standpunten in grote lijnen uiteen.

Organisaties van veehouders, levensmiddelenproducenten en consumenten, met name in het kader van het Raadgevend Comité voor dierlijke productie. De vertegenwoordigers van de levensmiddelenbedrijven hebben hun bezorgdheid geuit over de hoge kosten die aan de beoogde bestrijdingsprogramma's verbonden kunnen zijn.